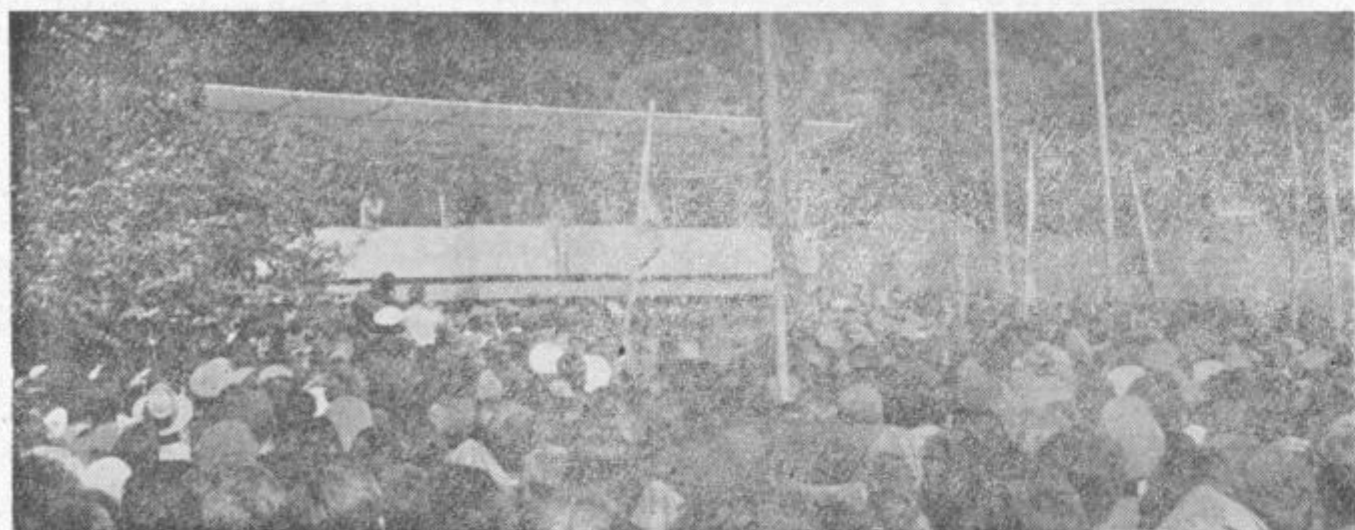

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

Jugoslavija je socialistična država

V njej si gradimo življenje kot najbolje znamo in kot nam ustreza

IZ GOVORA PREDSEDNIKA TITA NA PROSLAVI NA SUTJESKI

Pozdravljen od sedemdesettisočglave množice je spregovoril predsednik republike, heroj in maršal Josip Broz-Tito. Večkrat je njegov govor preglušilo bučno vzklikanje in skandiranje, včasih pa tudi pesem iz tisočerihih grl. Vse, ki so prišli na to veličastno prireditev, je poleg veličine tega zbora vodila tudi želja, da vidijo Maršala in da ponovno ponudijo svojo globoko vdanost največjemu heroju naše borbe in povojne izgradnje.

V začetku je maršal Tito poudaril pomen bitke pred petnajstimi leti za nadaljnji razvoj osvobodilnega gibanja in za borbo proti fašizmu nasploh. V premoči šestih na enega, so neprimerno bolj oboroženi sovražniki hoteli zlomiti odpor v Jugoslaviji, v strahu, da bi se zavezniki utegnili izkrcati na Balkanu. Bolni, zdesetkani, lačni in izmučeni borci so takrat izvojevali zmago, ki je bila

vojske zmagalo v tej borbi, ker je duh močnejši kakor vsako orožje...
Zatem je maršal Tito nanizal vrsto spominov na to veliko bitko, ki je dokazovala visoko moralnopolitično zavest borcev, nato pa poudaril, da je duh te vojne, duh Sutjeske, ostal živ do današnjih dni in da ga osvaja nova generacija naše socialistične domovine. Ravno zato, ker je večina Jugoslovancev na svojih plečih nosila vse tegobe vojne, je naša borba za mir in sodelovanje med narodi toliko bolj iskrena in dosledna.

»Nekateri ljudje (v svetu) se niso nič naučili iz pretekle tragedije,« je dejal

Maršal, »toda tisti, ki so prenašali borbo na svojih ramenih, ki so krvaveli po gozdovih in poljih, ki so pretrpeli vse strahote vojne, nočejo vojne. Ta proslava ima tudi simboličen pomen protesta proti novim vojnem, proti novemu trpljenju ljudi in vsega človeštva.«

Tovariš Maršal je govoril o vseh naporih naših ljudi, da bi zmagala ideja miru, ideja sodelovanja med narodi. Pri tem je poudaril veliko važnost tesnega sodelovanja z državami izven blokov, kot so Združena arabska republika, Indija, Burma, Indonezija ter druge države Azije in Afrike. Naši cilji so jasni. Mi želimo sodelovanje in prijateljstvo vso. Ne samo v državah izven blokov

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Nad 70 tisoč ljudi na veličastni proslavi na Sutjeski Duh Sutjeske ostane večno živ

Četrtega julija so se na Tjeništu, kraju, kjer je pred petnajstimi leti divjala najhujša bitka, ponovno zbrali preživeli borci vseh takrat sodelujočih enot, poleg njih pa ogromne množice državljanov, raznih organizacij, mladine...

Nad 70.000 ljudi je prišlo v kanjon Sutjeske, da obnovijo spomin na nečloveške napore naših borcev, na največja zmago in da se poklonijo tisočim žrtvam, ki so tu pustile svoja življenja. Prišli pa so tudi zato, da vidijo maršala Tita, da njemu, Zvezni komunistov in svojim narodom ponovno zaprišejo zvestobo in popolno predanost.

Svečanosti se je udeležil predsednik republike, heroj in vrhovni komandant maršal Tito. Z njim je bil tudi predsednik Združene arabske republike Gamal Abdel Naser s svojim spremetvom, nadalje skoraj ves izvršni svet, vsi najvišji politični in oblastveni funkcionarji zvez in republik. Množica je vzvalovila, navdušenja ni bilo konca, ko so se srečali borbeni voditelji in borbeno ljudstvo.

Glavno svečanost je začel predsednik Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine tov. Djuro Pucar. Preživeli borci bitke na Sutjeski ne bodo nikoli pozabili trenutka, ko so z odlokom Zvezne ljudske skupščine bile odlikovane z redom narodnega heroja vse brigade, ki so sodelovale v teh bojih in poleg njih tudi zaščitni bataljon Vrhovnega štaba. Vsak preživeli borec te bitke pa bo dobil spomenico, ki je bila ob tej priliki ustanovljena.

Udeleženci te velike svečanosti ne bodo nikoli pozabili tega ponovnega srečanja. Ves svet je ponovno prisluhnil odmevom Sutjeske, kot je odmevom bitke prisluhnil pred petnajstimi leti. Tokrat so bili navzoči skoraj vsi člani tujih vojaških misij, ki so bili takrat na strani partizanskih enot in sporočali svetu vso resnico o boju jugoslovanskih ljudstev.

Nad vse svedan je bil trenutek, ko je predsednik Glavnega odbora Zveze borcev tov. Aleksander Ranković prebral in predal »Spomenico hvalečnosti« tovarišu Maršalu... Ali pa val prijateljskega navdušenja, ko je udeležencem

spregovoril visoki gost iz prijateljske države premier Naser.

Globoka čustva pa so obdajala vse, ko so na Tjeništu, v neposredni bližini mesta, kjer je padel legendarni heroj

(Nadaljevanje na 2. strani.)

S ČETRTE SEJE OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA

Še več stanovanj kot v prvotnem predlogu

»PREDDOPUSTNIŠKA« SEJA OBEH ZBOROV. — DOKONČNO SPREJET PERSPEKTIVNI NAČRT. — GRADBENIŠTVO BOMO INDUSTRIALIZIRALI. — RAZPRAVA O PREDLOGIH KONFERENCE PRAVOSODNIH USTANOV. — DOLGA VRSTA POROŠTVENIH IZJAV.

V torek je bila seja obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora. Ker pred jesenjo bržčas ne bo ponovne seje, bi le-to lahko imenovali za »preddopustniško«.

Tokrat so odborniki nadaljevali razpravo o perspektivnem načrtu oziroma o poglavjih, katera so na pretekli seji sklenili dopolniti in popraviti.

Nastale spremembe prvotno predlo-

Ideja koeksistence je nezlomljiva Prijateljsko sodelovanje — edina rešitev za človeštvo

TROJNI RAZGOVORI NA BRIONIH

Po obisku proslave na Sutjeski se je predsednik Tito z visokim gostom premierjem Naserjem in spremetvom ponovno podal v Dubrovnik, od tu pa vzdolž Jadranske obale na Brione. Spetoma so se visoki državniiki ustavljali v naših mestih, v kolektivih, prisostvovali so raznim kulturnim prireditvam in si ogledali zgodovinske ter prirodne znamenitosti naše obale.

Oba predsednika sta končno prispela na Brione, kjer so se pričeli državniški razgovori. To četrto srečanje predsednika FLRJ in predsednika ZAR vseskozi poteka v globokem prijateljstvu. Ti razgovori zagotavljajo še veliko širše sodelovanje na vseh področjih med obema državama. Najvažnejše pa je gotovo to, da sta se oba državnika ponovno za-

vzela za miroljubno koeksistenco, kot edino uspešno rešitev človeštva pred ponovnimi vojnimi grozotami.

Pred dnevi pa so se na Brionih začeli trojni razgovori. Sekretar za zunanje zadeve tov. Koča Popović je na Brione povabil tudi grškega zunanjega ministra Evangelosa Averofa. Trije ministri za zunanje zadeve, navzoč je tudi minister za zunanje zadeve Združene arabske republike Mahmud Fawzi, so se pogovarjali predvsem o vprašanju miru ter miroljubnem sodelovanju.

Narodi Jugoslavije čutijo globoko zadovoljstvo ob obisku tako iskrenih državnikov in prijateljev naše domovine in zadržno pričakujejo od razgovorov, da bodo veliko doprinesli k popuščanju mednarodne napetosti in krepitvi sil koeksistence.

(Nadaljevanje na 5. strani.)

NA PRAGU PRAZNIKA CELJA Svečane priprave

Zgleda, da bo letošnje praznovanje praznika mesta Celja in Dneva vstaje posebno lepo proslavljeno. Občinski LO Celje in Občinski odbor ZB NOV Celje že vabita prebivalstvo mesta Celja in bližnje okolice, da se tega praznovanja, ki bo v dneh od 19. do 22. julija, v čim večjem številu udeleži. Spored prireditev je že pripravljen in se bo odvijal takole:

Na predvečer praznika mesta Celja — 19. julija — bo ob 16. uri pod pokroviteljstvom Občinskega odbora ZB Celje na stadionu AD Kladivarja atletsko tekmovanje reprezentanc Srbije, Hrvatske in Slovenije za memorial Ferda Skoka. Isti dan, ob 19. uri bo v gledališču tudi skupna slavnostna seja Občinskega ljudskega odbora Celje in Občinskega odbora ZB Celje. Za slavnostno obeležje bodo poskrbeli tamburaši ZPD »France Prešeren« in recitator mestnega gledališča.

Ob 19.30 bo komemoracija pri spomeniku na Slandrovem trgu. Poslušali bomo krajši govor, recitacijo, petje mešanega pevskega zbora društva Svobode iz Celja ter godbo na pihala.

Ob 20. uri bo po mestnih ulicah štafetni tek ženskih in moških ekip delovnih kolektivov za pokal Občinskega odbora ZB Celje. Start in cilj pred kolo-dvorom.

Ob 20.30 bo osrednja proslava na vrtu Doma OF. Program bo obsegal slavnostni govor, nekaj pevskih in recitatorskih točk, podelitev pokalov in priznanj zmagovalcem štafetnega teka ter razvitje nove zastave osnovne organizacije ZB IV. četrti. Na istem prostoru bo po zaključeni proslavi družabna prireditev. Spomenik na Slandrovem trgu in Stari grad bosta ta večer slavnostno razsvetljena, po bližnjih vrhovih pa bodo goreli kresovi.

Na dan praznika mesta Celja — 20. julija — pa bo ob 5.30 budnica po celjskih ulicah, ob 16. uri pa na stadionu AD Kladivarja nadaljevanje tekmovanja za memorial Ferda Skoka.

Na ta dan bo osnovna organizacija ZB v Skofji vasi praznovala tudi svoj krajevni praznik ter razvila novo zastavo. V soboto zvečer bodo na okoliških hribih zažigali kresove, v nedeljo (20. julija) (Nadaljevanje na 5. strani.)

Kot vsako leto, tako so tudi letos zastopniki kolektivov političnih in drugih družbenih organizacij ob Dnevu borca obiskali kraj najbolj krvavega okupatorjevega zločina, grobove stotih talcev na Frankolovem.

Maršal Tito ob pregledu enot, ki so se po petnajstih letih spet zbrale na terenu, kjer so izvojevale najtežjo in najpomembnejšo zmago v zgodovini osvobodilnega boja.

odločilna za nadaljnjo borbo in dosego ciljev revolucije. Ta zmaga je pred vsem svetom pokazala, kdo se v Jugoslaviji bori.

»Mi smo imeli,« je dejal predsednik Tito, »19.000 borcev, sovražnik pa 120.000 do zob oboroženih ljudi z letalstvom, topovi in tanki. In vendar je 19.000 izčrpanih in sestradanih, napol bosih in ranjenih borcev naše narodnoosvobodilne

pogled po svetu

Ne ravno popularni francoski moralist Vauvenargues je dejal, da prihaja velike misli vselej iz srca. To nam prihaja na misel, ko poslušamo in beremo, kar je povedal predsednik naše države ob spominu na junake s Sutjeske. Morebiti bi se svet kmalu zasulak drugače, če bi odgovorni ljudje bolj mislili s srcem, ne samo z razumom, brezkrvni skeletom, ki samo računa in tehta.

V preteklem tednu je bilo nekaj take svetlobe, ki jo izžareva optimistična vera v človeka. V Libanonu je opravil svojo nalogo Dag Hammarskjöld in to tako, kakor niso pričakovali tisti, ki menijo, da se dajo poravnati računi na Bliznjem vzhodu samo z ognjem in mečem. Generalni sekretar OZN je s svojimi delavci predvsem ugotovil, da se ZAR ne vmešava v libanonske zadeve in da je Chamoun s svojimi oporodami kriv za nemir v deželi. Če je od tega poročila res odvisno, ali bo tu vojna ali ne, potem je OZN spet enkrat in ne prvič tu uspešno ločila vsak sebi stisnjene pesti nepomirljivih nasprotnikov. Angleški zunanji minister Lloyd je izjavil, da Anglija ni dobila nobenega poziva za intervencijo in da za njo tudi ni nobenih razlogov, ker ni v skladu z določili OZN. Če je to že posledica misije OZN, je to toliko več vredno, kajti Chamoun je angleški človek, ne ameriški. Chamoun naj bi šel, nastopil naj bi od vseh strank sprejemljivo predsednik ad interim, skratka generalni sekretar OZN predlaga kompromis in pomiritev.

Nekaj tega duha je razkrojilo temne oblake, ki so zagrinjali nebo med Vzhodom in Zahodom. SZ je končno le pristala na posvetovanje atomskih strokovnjakov, ki so se zbrali v Zenevi. SZ zastopa prof. Fedorov, ki se je z ameriškim predstavnikom sestel tudi privatno. SZ vztraja na prekinitvi jedrskih poskusov, ZDA pa na vzpostavitvi nadzornih postaj, ki naj bi zagotovile nadzorstvo nad poskusi. Medtem ko se strokovnjaki o tem pogovarjajo v kar znojem vzdušju, medtem ko si svet od te »male Zeneve obeta podobno vzdušje tudi na vrhunskem sestanku, se seveda vrše atomski poskusi naprej: Na Bikinih so zaznamovali veliko eksplozijo, pričakujejo pa jo tudi v Sahari, kajti Francozi niso opustili misli na sprejem v atomski klub. Če bo počila francoska atomka, jo bodo verjetno spravili na dan tudi na Svedskem in v Izraelu. Jedrsko oboroževanje Zahodne Nemčije pa so »zaradi obrambe svete vere« priporočili tudi nemški katoliški škofje. Najbrž bo držalo tisto, kar smo zapisali pred nekaj tedni: Treba se je pogovoriti, kako bo svet bolje živel z atomom, ne pa, kako bi brez njega.

Zato je bil vrhunski sestanek potreben. Misel nanj še ni opuščena, kontakt je trajen, vendar preko praga ne stopi nobeden. Hruščev je sprožil s posebnim pismom vprašanje nenadnih napadov, o čemer naj bi se najvišji pogovorili čimprej. Njegovo pismo so v Ameriki ocenili kot sprejemljivo. Macmillan, o katerem pravijo nekateri, da bi se utegnil držati pravila Ludvika XI, da kdor se ne zna pretvarjati, ne zna vladati, je sporočil v Moskvo, da gre Zahodu predvsem za odpravo nekaterih nesoglasij, medtem ko gre Moskvi samo za sestanek, naj že ta potem rodi kak uspeh ali ne. Eisenhower pa zahteva od Hruščeva naj pove, kaj hoče s sestankom doseči. Če to Zahodu ne bo jasno, tudi do sestanka ne bo prišlo.

Se vedno se vrše ameriško kitajska pogajanja v Švici. Trenutno so sicer v krizi, kajti na Formozu ZDA vzpostavljajo raketna oporišča in nič ne kažejo volje, da bi se ta del sveta konsolidiral. ZDA računajo z gospodarskimi in političnimi težavami, ki jih na Kitajskem seveda ni malo. Zadnje čase se kažejo v »lokalnem nacionalizmu«, zaradi katerega je pekinška vlada kaznovala pet funkcionarjev sinkianske oblasti, ker so trdili, da se marksizem na Kitajskem izkorišča samo v korist ene narodnosti. Sinkiang je važna pokrajina, bogata z rudami. Peking bo že moral računati tudi z lokalnimi čustvi in potrebami, sicer bo dal razrednemu na-

Nov zdravstveni dom v Celju

POMENI BOLJŠO JAVNO ZDRAVSTVENO SLUŽBO V NAŠEM OKRAJU

V sklopu proslav 15. obletnice slavnih bojov na Sutjeski je bil preteklo soboto za Celjane in okoličane tudi zelo pomemben praznik — otvoritev novega zdravstvenega doma v Celju. Proslave so se poleg vseh vidnih predstavnikov javnega, političnega in kulturnega življenja v Celju udeležili tudi član Zveznega Izvršnega sveta tov. Franc Leskošek-Luka, sekretar Sveta za zdravstvo LRS, dr. Ravnikar, šef mariborske poliklinike, dr. Pohar in drugi.

Ze od osvoboditve dalje je zdravstvena služba v našem okraju močno trpela zaradi pomanjkanja prostorov, saj se zdravniške ordinacije zaradi tolikokratnega porasta prebivalstva niso domala nič spremenile. Naši zdravniki in bol-

stavniki Okrajnega in Občinskega LO, Okrajnemu zavodu za socialno zavarovanje (ki je nosil levi delež finančnih izdatkov), Projektivnemu biroju Ljubljana ter celjskemu gradbenemu podjetju Beton, ki je pod skrbnim vodstvom nadzornega inženirja, tovariša Mlejnika vestno in v redu opravilo svojo nalogo.

Seveda — dograjena staba še ni vse — kot je v svojem pozdravnem govoru poudaril predsednik Okrajnega sveta za zdravstvo in ljudski poslanec, dr. Kopač. Važen je predvsem človek, ki bo v teh prostorih iskal zdravniško pomoč. V teh novih prostorih zato ne bo opravičila za površne preglede in se bo lahko kvaliteta dela neprimerno dvignila. Kolektiv Zdravstvenega doma se

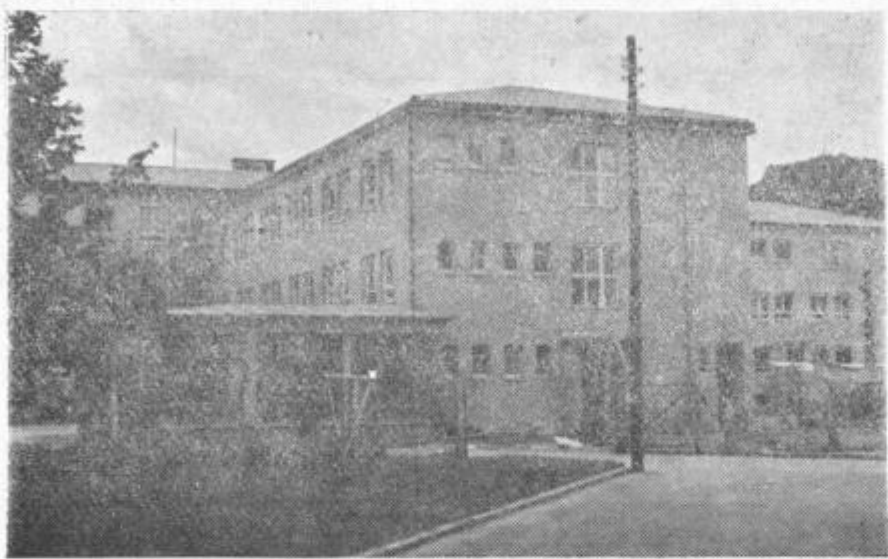
ključno preventivni službi. Ker pa v Celju kljub tej dograditvi še vedno primanjkuje prostorov za zdravstvene svrhe, so bili primorani nove prostore presmeriti za splošno preventivno in kurativno službo. Kurativo od preventive pa bodo lahko ločili šele po izselitvi LO iz prostorov Zdravstvenega doma. Vsekakor pa se bodo v prihodnjih dneh lahko skoro vse ustanove Zdravstvenega doma vseile sem. S temi tremi trakti bo zagotovljena dobra zdravstvena služba v našem okraju. Naloge bodo zmogljive in bolnik bo v najkrajšem času vsestransko obdelan po načelih moderne zdravstvene medicine. V zvezi z ukinitvijo zasebne zdravniške prakse ne bo naš bolnik prav nič prikrajšan, saj je v novem zdravstvenem domu ustvarjen tudi sistem intimnih ordinacij, kjer bo zdravnik lahko s pacientom razpravljal sam, brez prisotnosti tretje osebe.

Se besedo o porazdelitvi prostorov v novem zdravstvenem domu. Kot rečeno, so zdaj dograjeni trije trakti — D, E in F trakt. V pritličju D trakta bo šolska poliklinika, rentgenski oddelek in splošna ordinacija. V pritličju E trakta bo Protituberkulozni dispanzer, v pritličju F trakta (ki še ni povsem dograjen), pa bo otroški dispanzer. V I. nadstropju D trakta bo ženski dispanzer in splošna ordinacija, v E traktu prav tako splošne ordinacije, v F traktu pa dvorana, fizikalna terapija in prostori za administracijo. V II. nadstropju D trakta bo laboratorij Higijenskega zavoda, v E traktu Javna zobna poliklinika, v F traktu pa prostori za administracijo s še 1 splošno ordinacijo.

Jasno je, da bo javna zdravstvena služba v našem okraju lahko delovala šele takrat, ko bomo imeli zadostno število zdravstvenih delavcev. To pa bomo dosegli, ko bomo imeli na razpolago zadostno število stanovanj za zdravstvene delavce. Z gradnjo zdravstvenega doma se je tudi ta problem vzporedno reševal in bo v bližnji bodočnosti tudi to vprašanje ugodno rešeno.

je zato obvezal, da bo vzvišeno nalogo, ki mu je poverjena, najvestneje vršil v prid našega delovnega človeka.

Dograjeni 3 novi trakti — D, E in F — ki so bili v soboto izročeni svojemu namenu, so bili prvotno namenjeni iz-

niki so v prenatrpanih čakalnicah postajali nervozni in malodušni in razumljivo je, da so bili pacienti pregledani s premajhno intenzivnostjo. Preobremenjeni in pretrajeni zdravniki skoraj ni mogel več držati discipline in svoji ordinaciji, v zatohlih čakalnicah pa so bolniki pri večurnem čakanju padali v nezavest.

Prizadevanje za nov zdravstveni dom v Celju je bilo veliko. Po vsej verjetnosti te važne zdravstvene ustanove danes v Celju še ne bi odprli, če ne bi za gradnjo vložili toliko truda upravnik Zdravstvenega doma, zdravstveni svetnik dr. Lovšin ter upravni odbor s tov. dr. Belejcem na čelu. Imenovana sta za svojo izredno požrtvovalnost pri gradnji tega doma sprejela na sobotni proslavi iz rok predsednika celjske občine, tov. Svetika, posebno pismo priznanja in zahvalo. Upravni odbor pa je smatral tudi za svojo dolžnost, da se je ob otvoritvi zdravstvenega doma iskreno zahvalil za pomoč in veliko moralno podporo tov. Francu Leskošku, pred-

sprotniku preveč propagandnega eksploziva.

V Franciji si v palači Matignon ureja državo general de Gaulle. Gre za precejšnje ustanovne spremembe, ki naj bi Franciji dale večjo stabilnost. Vprašanje pa ni izolirano, kajti Francija se ne more konsolidirati, če ne reši severnoafriških zadev. V teh pa ni opravil še ničesar. Trese se se gore, rodila se je miš, bi rekel Horac in za njim veliki Francoz Lafontaine. Alžira ni mogoče odpraviti s frazami o bratstvu, kajti Alžirci ne marajo Francozov, francoski kolonialci pa ne Arabcev. Narodi se ne rode z dekretom, pa tudi ne uničujejo se ne z njim. Če je general Salan, ki mu je De Gaulle prepovedal vstopiti v politiko, imenoval za prefekta v Alžirijo generala Massuja, potem drži, da De Gaulle nima položaja v rokah, če pa ga nima, potem tudi ne bo mogel rešiti alžirskega vprašanja tako, kakor je obljubil pri prvem obisku v Alžiru in kakor si to on zamišlja. De Gaulle govori o bratstvu, medtem ko bi politiko »odborov« in generala Massuja lahko označili s tistim starim izrekom iz Attileve tragedije o Atriju: Oderint, dum metuant — naj me le sovražijo, samo da se me boje.

T. O.

SERVISI IN TRGOVINE v stanovanjskih skupnostih

O trgovinah in potrošniških svetih je bilo pri nas že mnogo žolčnih, dostikrat pa tudi brezplodnih razprav. Trgovci so radi dokazovali, da potrošniški sveti pri nas ne morejo zaživeti in da je treba čakati novih predpisov. Zdi se, da mi raznim vodilnim uslužbencem v trgovini le nasedamo. Govorice, da potrošniški sveti po sedanjih predpisih ne morejo delati, so brez podlage. Vsakdo, ki le nekoliko pozna te predpise, mora priznati, da imajo potrošniški sveti dovolj pravic, le potrošnik in trgovina sta premalo zainteresirana zanje. Kot naši državljani z veliko prizadevnostjo in zanimanjem sodelujejo n. pr. pri šolskih svetih, prav tako bi lahko uspešno sodelovali tudi v potrošniških svetih. Zato pa bi morali na zborih volivcev v potrošniške svete izvoliti take ljudi, ki bi bili res pripravljeni delati in ki bi jim bila problematika trgovine in trgovanja kolikor toliko poznana.

Morda se bodo, odnosno se že pojavljajo težnje, da bi v trgovini združili delavski in potrošniški svet v eno telo. To nikakor ne bi bilo priporočljivo, ker bi se ob pojavljanju določenih pomanjklivosti in napak verjetno delavski in potrošniški svet izogibala odgovornosti, ker bi se zanašala drug na drugega. Tako dejansko niti prvi, niti drugi svet ne bi v redu vršil svojih dolžnosti. Sicer se bodo v stanovanjskih skupnostih ustanavljali posebni odbori za preskrbo, ki se bodo morali brigati za trgovino, vendar to ne sme biti ovira za nadaljnje ustanavljanje in krepitev potrošniških svetov. Apatijo glede potrošniških svetov je pač treba premagati, saj je dejstvo, da je le premalo zanimanja in dobre volje, ne pa premalo predpisov.

O MEJAH STANOVANJSKE SKUPNO STI NAJ ODLOČAJO VOLIVCI SAMI

O vprašanju obsega nove stanovanjske skupnosti se ponekod kar ne morejo zdomiti. To je pravzaprav pravda za oslovsko semco. Mnogo razpravljajo o velikih in malih skupnostih. Naši ubanisti se zavzemajo za take skupnosti, ki bi združevale kakih 5000 prebivalcev. (Beograd razpravlja o večjih skupnostih — do 20.000 prebivalcev!)

Dosti je že bilo in še bo predlogov o obsegu stanovanjskih skupnosti, vsekakor pa se bo treba držati pravila: ustanavljali bomo take stanovanjske skupnosti, ki se bodo pač najbolje obnesele in ki bodo v vsakem primeru najbolj služile našemu potrošniku. Morda bo še najbolj prav, če se bo področje stanovanjske skupnosti ujemalo s področjem terenske organizacije SZDL.

POZOR — DA SE SERVISI V STANO VANJSKIH SKUPNOSTIH NE BI SPREMENILI V PRIDOBITNA PODJE TJAJ!

Kmetijske zadruge na naši vasi oddajajo svoje nekomercialne dejavnosti. Ze se in še se bodo pojavljale težnje, da bi zadruge te dejavnosti skrile v razne servise stanovanjske skupnosti, da bi se tako izmaknile družbenim dajatvam.

Taki servisi bi se znali čez noč razviti v pridobitna podjetja, v katerih bi pod krinko stanovanjske skupnosti šušmarili razni zasebni obrtniki. Nikakor tudi ne bi kazalo vso gospodarsko dejavnost na vasi zapreti v stanovanjsko skupnost. Skrbno pa bomo morali paziti, da bodo vsi servisi stanovanjske skupnosti ostali resnično zaprtega tipa in bodo koristili le ljudem določene stanovanjske skupnosti.

DELOVNI ODNOSI V STANOVANJSKIH SKUPNOSTIH

bodo različni. Verjetno bomo imeli tudi take skupnosti, ki bodo zaposlovale predvsem kvalificirano delovno silo. To bo treba plačevati kot drugod in prav tako bo treba tudi v sklade odvajati sredstva, kot jih odvajamo za polno zaposlene ljudi. Seveda pa bodo stanovanjske skupnosti imele tudi možnost honorarno zaposliti take ljudi, za katere ne bo treba plačevati prispevka za socialno zavarovanje (žene, ki so zavarovane po možeh, upokojeenci). Za starejše ljudi bi sploh bilo v stanovanjskih skupnostih mnogo hvaležnega dela. Zlasti bi take ljudi lahko namestili v raznih otroških ustanovah, ker je znano, da starejši ljudje pozitivno vplivajo na otroke. Seveda bodo morali biti to kulturni, napredni in srčno dobri ljudje, ki bodo imeli v vsakem pogledu pravičen odnos do otroka. Končno pa bomo tudi otroke kaj hitro lahko organizirali za interese stanovanjske skupnosti.

Duh Sutjeske ...

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Sava Kovačević, odkril spomenik nad grobnico 3001 borca, katerih posmrtno ostanke so zbrali po nekdanjem bojnem polju. Na tisoče vencev je prekrilo zadnje počivališče sutjeskih junakov.

V času proslav v Sutjeski so v Foči odprli tudi bolnišnico proletarskih brigad, ki je darilo Glavnega odbora Zveze borcev temu kraju. Do Tjenista se danes vije nova avtomobilska cesta, ki so jo zgradile enote jugoslovanske ljudske armade.

Odmev te veličastne proslave pa ni odjeknil le po domovini. Ves svet je pozorno spremljal vsako izrečeno besedo na tej proslavi. Titovim besedam je dal svetovni tisk polno prednost, kajti ob proslavi na Sutjeski je moral ves svet ponovno vzeti na znanje, da so jugoslovanski narodi ohranili duh enotnosti, ki se je toliko izkazala v najtežjih trenutkih njihove zgodovine. Najbolj pa je ta veličastni dogodek odjeknil v naših srcih. Bil je to dogodek, ki je okrepil našo zavest, ki bo še dolgo vir naših naporov za vse naloge, ki so pred nas postavljene za izgradnjo naše domovine, za srečo naših pokolenj, ki bo najboljši odgovor skeptikom in obrekovalcem in končno najsvetlejši nalogi — borbi za mir in sodelovanje v svetu.

Skrb za človeka

NALOGE PO VII. KONGRESU ZKJ

Izgradnja socializma je boj za človeka — za osvoboditev njegove osebnosti in za zagotovitev njegovega boljšega življenja. V naši socialistični praksi to ni fraza, temveč stvarnost. Če pregledamo dosežene uspehe in postavljene programske naloge v kateremkoli področju družbenega življenja, vseh psovod ugotovljamo dejstvo, da je skrb za človeka v središču pozornosti. Osvobodjena človekova osebnost je prva in največja zmaga naše ljudske in socialne revolucije. Polno vsebino pa je ta zmaga začela dobivati takrat, ko so podjetja dobili delavci v upravljanje.

Toda družbeno upravljanje ne bi bilo to, kar je, če bi mu ne dali materialne osnove. Krepitev proizvodnih sil, rast proizvodnje neprestano spremlja dvig standarda delovnih ljudi. Zavedamo se, da pri tem naletimo na številne probleme in da jih rešujemo po njihovi nujnosti. Komune, podjetja in družbene organizacije na svojem področju, enako kot vsa naša skupnost, bi-jejo boj za reševanje prečnih problemov, ki jih rojeva proces socialistične izgradnje. Vzemimo na primer socialno zavarovanje:

Proti koncu lanskega leta je bilo v Jugoslaviji socialno zavarovanih sedem in pol milijonov ljudi. To znaša 41 % vsega prebivalstva. Za zavarovance je bilo porabljeno 165,2 milijard dinarjev in sicer: 63,2 milijarde za zdravstveno zavarovanje, 43,9 milijard za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, 2,1 milijarde za ljudi, ki so začasno izven delovnega odnosa, 54 milijard za otroške dodatke, 2 milijarde pa za rezervne in ostale sklade.

Poleg doseženih uspehov so na tem področju tudi novi problemi. Le-te povzroča menjava strukture prebivalstva vsled nagle industrializacije. Vedno več je novozaposlenih, ki težijo k boljšemu standardu, ki se oprijemajo novih, zahtevnejših življenjskih oblik. S tem se povečajo tudi izdatki socialnega zavarovanja. Vse to pa je treba vskladiti s splošnim dvigom narodnega dohodka. Tu pa je vloga komun zelo pomembna, saj le-te ne gledajo samo na to, kako bi povečale svoje proračune, kako bi dobile čimveč sredstev od podjetij, temveč se trudijo, da bi te narasle potrebe dosegle z izboljšanjem proizvodnje v podjetjih na svojem področju.

V bodoči politiki socialnega zavarovanja je cilj, da zajamemo v zavarovanje vse prebivalce v državi. Vskladiti je treba doprinos zavarovancev in vpeljati nove oblike zavarovanja ter socialne zaščite. To se predvsem nanaša na postopno uvajanje socialnega zavarovanja na podeželju. V programu ZKJ je naloga, da se bo Zveza komunistov v bodoče še bolj trudila za takšno rešitev tega problema, da bo vsak član naše socialistične skupnosti deležen materialne pomoči za starost, bolezen in onemoglost. Znam in otrokom bo posvečena posebna pomoč in skrb preko posebnih ustanov, ki bodo osvobajale družino od pritiska primitivnega gospodinjstva, otrokom pa bodo nudile boljše pogoje za vsestranski umski in telesni razvoj.

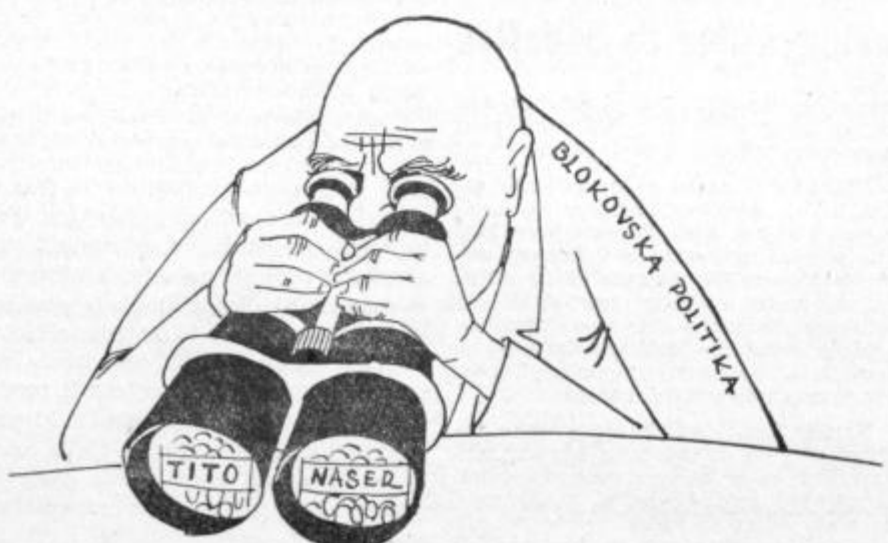
Nove bolnišnice, zdravstveni domovi, zdravstvene postaje, ambulante po podjetjih, gradnja šol, letovišč, organiziranje servisov, ustanov za zaščito mater in otrok, otroških vrtcev, igrališč itd., vse to je že zdaj bilo v naših načrtih in smo pri tem dosegli lepe uspehe. Povečanje števila teh ustanov pa nas popelje še k večji širini.

Posebna skrb je v zadnjem času posvečena stanovanjski in komunalni izgradnji, organizaciji stanovanjskih skupnosti ter raznih drugih oblik samoupravljanja in samopomoči državljanov. Za te oblike so čvrsti temelji že položeni. Lahko računamo, da bo v bodoče uspeh še boljši, da bo doseganje cilja šlo hitreje od rok. To pa predvsem zato, ker pričakujemo od komun, podjetij in vseh družbenih organizacij, da bodo vse te naloge združile v skupni program dela.

TOPER - CELJE

išče strojepisko z znanjem stenografije. Nastop službe takoj, najkasneje do 1. VIII. 1958. Reflektanti se naj zgledajo v upravi podjetja.

Odsev Sutjeske

Naš mornar je povsod cenjen

Z OBISKA NA »SIBENIKU« V REŠKI LUKI

LUŠKO ŽIVLJENJE VTISNE ČLOVEKU SVOJSTVEN PEČAT

»Reška luka je srce našega pomorstva, naša vrata v svet in vrata, skozi katera dotekajo našemu gospodarstvu nove moči. Utrip reške luke je utrip našega gospodarstva,« mi je govoril uslužbenec Transjuga, ko sva se napotila proti luškim pomolom, kjer so bile zasidrane ladje — domače in tuje. Prelinila sva se skozi vrvež pristaniških delavcev — jutranja smena je dotekala v luko, nočna jo je zapuščala.

Formalnosti za vstop v luko sva opravila in napotila sva se vzdolž pomolov; grška, ameriška, panamska in angleška zastava so označevale poreklo ladij.

»Tako kot je tu sedaj, ni bilo leta petinštridesetega. Pomoli so bili kup razvalin in začeti smo morali znova.« Čeprav zaposlen v administrativnem aparatu pomorskega transporta, se mi je zazdel spremljevalec ob nizanju misli pravi pomorec. Luško življenje vtisne človeku svojstven pečat; zaledjani tega nimamo. »V staro luko so vložili največ kapitala Madžari, med obema vojnama je bilo tukaj zatišje in center tihotapstva. To je usoda vseh luk, ki jim mirovne pogodbe odvzemajo zaledje. Sedanja luka je zrasla iz krvi, znoja in mišic našega ljudstva.«

Nad nama je zaročljaj žerjav. Iz trebuha ladje se je dvignil snop vreč. Na najo so padala zrna riža.

»Burmanska roba!« Transjugovec je modroval: »Dva milijona ton je danes luška letna zmogljivost. Vse premalo za potrebe našega gospodarstva. To je slaba desetina hamburške zmogljivosti. Si lahko predstavljate luko, ki zmora šestindvajset milijonov ton!«

Obstala sva na robu pomola, od koder sva imela lep razgled na sidrišče. Skupina inozemskih ladij je bila zasidrana ob vodni poti v luko.

»Čakajo, da vride vrsta nanje. Koper, kjer gradite Slovenci svojo luko, nas bo le delno razbremenil. Našim potrebam bi odgovarjal Trst.«

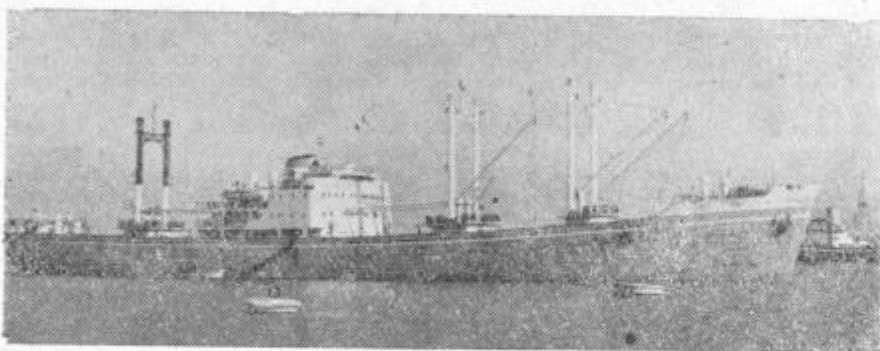
Zavila sva vzdolž velikega skladišča, iz katerega je teklo blago na tekočem traku v »Morning Light«, staro škatljo, ki pa še vedno služi svojemu namenu.

»Le z modernizacijo luških naprav lahko širimo ozko luško grlo.«

DOLGA POT JE ZA NAMI

Raz stopnišče »Sibenika«, našega čez-oceanerja, so kotalili sode, dva žerjava sta segala v trebuh ladje in dvigala iz nje riž.

»Mehanizacija včasih ne zadostuje, luka utripa vse hitreje in človeška sila še vedno pospešuje hitrost raztovarjanja.«

Naša preoceanjska trgovska ladja »Si benik«.

Povzpela sva se po stopnišču na ladjo. Znojne, mišičaste postave pristaniških delavcev so naju motrile v popušenem krču delovne napetosti.

»Zelite?« naju je ogovoril mornar na vrhu.

»Prvega oficirja!« je bil odgovor transjugovca.

Skozi labirint ladijskih hodnikov smo prišli v svetel prostor.

Rokovali smo se s simpatičnim oficirjem naše trgovske mornarice, tov. Babičem, prvim častnikom »Sibenika«.

Pogostil naju je z močno žgano pijačo, vrag vedi kakšne znamke. Stekel je prijeten pogovor, tako da nisem utegnil prebrati napisa na steklenici.

»Zal je naš barba — naš kapetan — odsoten. S podatki pa lahko postrežem vseeno, vendar, v opravičilo, barba pripoveduje lepše,« je povzel tov. Babič.

»Dolga pot je za nami. Reško luko smo zapustili lani, 9. decembra, vrnili smo se letos, 9. junija.«

»Vaša maršruta?« sem vprašal.

»Reka, Trst, Reka, Split, Aleksandrija, Latakija, Beirut, Port Said, Colombo, Singapur, Bangkok, Osaka, Kobe, Nagoja, Jokohama, Osaka, Sanghaj, Džakarta, Singapur, Mulmein, Aden, Reka! Dvakrat smo bunkerirali, v Singapurju in Adenu. Se pravi, jemali smo pogonsko gorivo.«

ŽIVLJENJE POMORCEV JE VEDNO ZANIMIVO...

»Ste doživeli kaj zanimivega?«

»Življenje pomorca je vedno zanimivo. Azija vedno interesantna!« je bil odgovor. »Naloga Sibenika — prepeljati iz Burme nekaj tisoč 12.000 ton riža — je izpolnjena. To je pošiljka v okviru burmansko-jugoslovanskega kliringa.«

»Kaj nam boste povedali o ladji, njeni zmogljivosti, brzini?« sem vrtal vanj z novinarsko tečnostjo.

»Dokaj moderna ladja, opremljena z radarjem, na naftni pogon, hitrost 13 do 14 vozlov, teža 10.500 angleških ton, izpodriva 6.000 brt.«

»Vaši vtisi o azijskem kotlu?«

»Vre. Vsa Azija vre. Če bodo preveč kurili, zna eksplodirati.«

Vstopil je plečati pomorec. Prvi častnik je vstal in ga predstavil:

»Naš barba, tov. Ček Vladimir, vaš rojak.«

»Rojak pa rojak, Slovenec, ki se je izgubil na morju,« je vedro segel v pogovor barba. »O čem je tekel pogovor, o Aziji! Tu imata Japonska in Libanon največ izgledov, da dohitita evropski standard. Japonci so običudovanja vredni, kar se tiče gospodarstva. Izredno naglo so se amerikanizirali, njihovi industrijski dosežki pa presenečajo tako učitelje kot ostali svet. Japonski dum-

ping' ima tokrat resnejši značaj, kot ga je imel pred vojno, kvaliteten je.«

»Kje v Aziji imamo največ pogojev za prodajo našega blaga?«

»Največ v Indoneziji. Bogata je in revna ob enem. Nekaj sorodnega ima ta država z našo. Doživljajo prav takšna razočaranja na Zahodu, kot jih mi doživljamo na Vzhodu. O daljnosežnih perspektivah pa je v Aziji težko govoriti. Azijski značaj je spolzek. Kitajski prostor je zaprt. Če se Kitajci sami ne obdajo z zidom, ga sezidajo drugi. Povsod, kjerkoli smo pristali, smo opazili, da se množice prebujajo. Mali človek ima korist od azijskega nacionalnega vretja.«

NA KRAJU ŠE ZDRAVICA

»Pa še interno vprašanje! Življenje na ladji, sestav posadke, plače pomorcev...?«

»Posadko sestavljajo v glavnem fantje iz Hrvatskega Primorja in Dalmacije. Kolektiv je dokaj dober, čeprav svojih ljudi ne hvalim rad. Plače se sučejo med 18 do 25 tisoč, poleg deviznega dodatka do največ 45 dolarjev na mesec.«

»In zadržanje vaših fantov v tujih lukah?«

»Dokaj solidno. Manj pijejo kot Skandinavci in Amerikanci skupaj. Zato je naš mornar cenjen in iskan. Razen tega slovimo po čistosti ladijskih prostorov. Fantje radi bero, knjige si izposojamo med sabo.«

Se smo se pogovarjali in tudi pili smo. Prišlo je tudi do zdravic, nisem si zapomnil vse, komu smo nazdravljali, vem le, da se je glasila najlepša:

»U zdravlje našeg mladog pomorstva, u zdravlje Titovim mornarima!«

K. L.

Sodelovanje med zadrugo in kmeti

Na področju kmetijske zadruge Slovenske Konjice so z kooperacijo večji del pričeli lani v jeseni, nadaljevali z akcijo pozimi in še naprej v pomladnih mesecih. Tako so v Polenah uredili skupni nasad sadnega drevja na površini 5 ha, kjer je vključenih 8 združenikov, pri tem pa sta pomagali KZ in poslovna zveza. Ti sta poleg ostalega skrbeli za pravilno izbiro sadnih vrst, ki se na tem področju najbolje obnesejo. Prav v tej okolici namreč sadno drevje dobro uspeva, nevarnost slane in pozebe ter toče poleti je minimalna. Seveda bosta zadruga in poslovna zveza pomagali in s svojimi strokovnjaki spremljali nadaljnji razvoj tega mladega in tudi prvega večjega skupnega nasada v tej okolici.

V okolici Spitaliča, kjer so dani vsi naravni pogoji za saditev malin, je akcija tudi kar dobro uspela. Za letos so nasadili okoli 3 ha malin in so pogodbe sklenjene s 25 kmeti v tem okolišju. Ta kraj je precej pasiven, edini dohodek je živina ter deloma sadje in les. Ker gredo maline dobro v denar ter ne zahtevajo posebnih stroškov pri obdelavi in ker je lega zelo primerna, bo to tudi rešitev, da si to področje gospodarsko opomore. Zadruga organizacija je tudi tu pomagala pri nabavi sadik, umetnega gnojila in pri samem sajenju. Seveda pridelka letos še ne bo, vendar pa prihodnje leto že računajo nanj. Naj omenimo, da so v okolici Spitaliča že nekaj let kar dobro sodelovali z zadrugo pri skupnem zavarovanju posevkov, kar je

Valujoče žito pod belimi oblaki v Obsotelju...

Marsikaj je spremenilo obličje našega podeželja. Romantika zaostalosti se poslavlja od nas in ni nam žal za idilo, ki je bila sopotnica nazadnjaštva. Toda bistveno je ostalo. Kadar dozoreva letina, ko veter zavalovi žitna polja, se znojno čelo kmeta razjasni. Krona vsega truda, tolikih skrbi in uganj, povračilo vloženih sredstev — to je žetev.

V žitornih krajih žanjejo. Ponekod opravljajo to delo kombajni, drugod kosci, ponajveč pa žanjice. Zlato klasje pada...

Kakšna je žitna letina? V glavnem dobra. Najboljši pridelek pa obeta »Ita-

lijanka«. V našem okraju jo imamo letos okoli 180 ha. V povprečju bo baje dala okoli 38 do 40 stotov na ha. Najboljša je v okolici Ponikve, nato v Sempetru v Savinjski dolini, Obsotelju in še kje.

Še drugo leto?

Italijanska pšenica bo v prihodnjem letu »okupirala« naša polja. Zadruga na področju Obsotelja, šentjurskega in konjskega predela so sklenile s kmeti pogodbe. Okoli 1.110 ha njiv bo na jesen posejanih z italijanko. S sodobnimi agrotehničnimi ukrepi, od globokega oranja pa do maksimalne porabe umetnih gnojil in zaščitnih sredstev, obeta doseči tudi veliko večji hektarski pridelek. V Vojvodini so z italijanko prišli na 80 stotov. Če bi dosegli prihodnje leto vsaj 50 stotov na hektar? Vzemite svinčnik in izračunajte...

Kako se ne bi oči ljubeče ustavile na poljih zlatega klasja?

PRVI KOMBAJN V KONJSKI OBČINI

Konjska kmetijska proizvajalna poslovna zveza je te dni nabavila iz Zemuna prvi kombajn. Ze kar prvi dan si je stroj ogledalo lepo število ljudi, saj takega stroja v tej okolici doslej še ni bilo. Kot traktor pred 10 leti, tako »čudo« je danes na konjskih njivah kombajn. In zdaj bi povsod radi, da jim požanje in omlati žito ta novi stroj. Traktorist Lovce Lovca pravi, da ima že toliko naročil, da jih bo težko zmoget. »Če že moramo najeti delovno silo za žetev in mlačev, potem pač raje najamemo kombajn, ki nam vse delo hitro in obenem opravi, pravijo kmetje.

Novi kombajn pomeni za naše kmetije gotovo veliko pridobitev.

Prodajalce za bencinske servise v Celju in Sempetru v Savinjski dolini, skladiščne delavce,

vratarja-kurirja

sprejme takoj

»PETROL« CELJE

Zakon o delavskem samoupravljanju je v naša podjetja uvedel nov način upravljanja z družbenimi sredstvi. Ta zakon je postavil okvire, v katerih se razvijajo in delujejo delavski sveti, ki so dokazali, da je delavski razred ne samo sposoben, da upravlja s podjetji, temveč, da je sposoben, da zgradi socializem in socialistične družbene odnose. Veliko število delavcev je v osmih letih šlo skozi organe delavskega samoupravljanja. Ti organi so bili najboljše življenjska šola za naše delavce. Pri neposrednem upravljanju se je razvijala družbena zavest proizvajalcev, da niso več mezdni delavci, ki prodajajo svojo silo kapitalistu ali državi, temveč da so aktivni upravljalci podjetja, ki si sami določajo osnove in tudi višino osnovnih dohodkov. Ne samo, da se je tedaj stalno izpopolnjeval sistem upravljanja, marveč je bilo v tem času tudi mnogo storjenega za razvijanje zavesti neposrednih proizvajalcev. Ti se vsak dan bolj zavedajo svojih pravic in dolžnosti in postajajo vse bolj aktivni upravljalci celotnega družbenega življenja.

Tudi v celjskem industrijskem bazenu je delavsko samoupravljanje v teku osmih let doseglo visoko raven. Delavci tega bazena so imeli že staro tradicijo in bogate izkušnje borbe za svoje pravice iz dobe kapitalistične eksploatacije buržoaznih režimov bivše Jugoslavije. Zaradi tega je bilo tu močno jedro proletarcev. Ne moremo trditi, da smo na tem področju storili že vse, čeprav smo z uspehi lahko zadovoljni. Upoštevati je treba, da naš delavski razred še ni takšna homogena celota,

Anton Skobir

Kaj nam je povedala anketa o delavskem samoupravljanju

da bi bil interes posameznega proizvajalca že popolnoma v skladu z družbenimi interesi. Prav za podjetja in tovarne celjskega bazena je značilno, da je večina delavcev mladih, brez potrebnih izkušenj in da se je delovna sila po osvoboditvi v pretežni meri rekrutirala iz podeželja. Miselnost nekaterih upravljalcev je še obremenjena z različnimi gledanji, ki izvirajo iz privatnolastiških odnosov, in zaradi tega doživlja preobrazbo. Nekaterim proizvajalcem obstoj določenega podjetja ne pomeni tudi še njihov lastni obstoj. Jasno pa je, da je lahko najbolj aktiven upravljelec le tisti delavec, ki vidi v razvoju in čim večjem gospodarskem uspehu podjetja, tudi svoj uspeh in zboljšanje lastnega materialnega položaja. Takšno izboljšanje pa ne pomeni samo povečanje osebnega dohodka, temveč tudi to, da bodo podjetja gradila stanovanja, menze itd.

Prav delavski sveti pa so in bodo tista šola, v katerih se bodo razvijali in usposabljali delavci za čim boljše in aktivnejše upravljanje.

IZVEDBA ANKETE

Leta 1957 je celjska podružnica Pravnika sklenila, da bo izvedla anonimno anketo o delavskem samoupravljanju v podjetjih in tovarnah s področja celjske občine. Za to delo je pritegnilo študente prava in ekonomije, ki so po

predhodnih instrukcijah odšli v podjetja in si sami izbirali osebe za anketo. Vsakemu anketiranemu so bila obrazložena vprašanja; v vsaki gospodarski organizaciji sta bila za anketo izbrana po eden ali dva člana kolektiva, eden ali dva člana delavskega sveta in upravnega odbora, ponekod pa tudi po en član iz uprave. V vseh anketiranih gospodarskih organizacijah so tedaj sodelovali tako člani delovnega kolektiva kakor člani delavskega samoupravljanja, ne glede na kvalifikacijo in strokovnost.

Ker je bil to prvi poizkus takšne ankete, so bila vprašanja le splošna. Namen je bil, da bi dobili podobo v delavskem samoupravljanju anketiranih podjetij. — Anketiranih je bilo 22 organizacij in sicer 7 industrijskih podjetij, 5 trgovskih podjetij in trgovin, 4 obrtna podjetja, 4 obrti in 2 gostinski podjetji. Izprašanih je bilo 81 oseb, ki so na stavljena vprašanja tudi vse odgovorile bodisi pozitivno, negativno ali neodločeno. Kakor rečeno, je bila anketa anonimna, kar je bilo gospodarskim organizacijam tudi predhodno sporočeno.

VPRAŠANJA

1. Kdo določa sestav organov upravljanja v vaši gospodarski organizaciji? Ali ima celoten kolektiv in posamezni člani vpliv na to, kdo bo prišel v te organe? (Pozitivno 60, negativno 19.)

2. Ali je kolektiv seznanjen, o čem razpravlja delavski svet in upravni odbor in če je z delom teh organov zadovoljen? Ali je kolektiv vplival na delo delavskega sveta po posameznih važnih vprašanjih (pri delitvi dobička, odločanju o sredstvih za samostojno razpolaganje) in kako? (Pozitivnih 64, negativnih 17)

3. Ali je v vaši gospodarski organizaciji nagrajevanje pravilno (tarifni pravilnik, sistem premiranja, akordov itd.) in v čem so nepravilnosti ter če te nepravilnosti vplivajo na fluktuacijo delovne sile? (Pozitivnih 45, negativnih 36)

4. Ali sistem nagrajevanja stimulatивно vpliva na povečanje produktivnosti dela (pri normiranju, akordiranju, nagrajevanju)? (Pozitivnih 64, negativnih 16 in neodločenih 1)

5. Ali so člani kolektiva zadovoljni z načinom premiranja vodilnega osebja (direktorja, tehničnega vodje, računovodje, šefa komercialne) ter v čem so nepravilnosti in slabosti? (Pozitivnih 23, negativnih 42, in neodločenih 16)

6. Kakšno je razmerje pri delitvi dobička na plače in na sredstva za samostojno razpolaganje, ali je ta delitev pravilna? (Pozitivnih 39, negativnih 16 in neodločenih 26)

7. Ali so bila sredstva sklada za samostojno razpolaganje pravilno in koristno razdeljena in če je o tem de-

jansko odločal delavski svet ali pa samo pasivno potrdil sklep upravnega odbora in direktorja? (Pozitivnih 53, negativnih 12, neodločenih 16)

8. Kakšne so seje delavskih svetov, ali so pripravljene in so člani predhodno seznanjeni kaj bodo obravnavale, so osvojeni in diskutirani predlogi posameznih članov in če prisostvujejo direktor in ostali vodilni uslužbenci? (Pozitivnih 64, negativnih 16 in neodločenih 1)

9. Kakšni so v vaši gospodarski organizaciji odnosi med delavskim svetom, upravnim odborom in direktorjem, si kakšen organ lasti večje pravice kot mu pripadajo oziroma ne izvršuje svojih pravic in dolžnosti ter hoče odgovornost prevzeti na drugi organ? (Pozitivnih 66, negativnih 15)

10. Ali obstojajo primeri, da je moral direktor zadržati sklepe delavskega sveta ali upravnega odbora, ker niso bili zakoniti in če je prišlo zaradi določenih zadev do zaostrovanja med delavskim svetom, upravnim odborom in direktorjem? (Pozitivnih 66, negativnih 3 in neodločeno 12)

11. Glede katerih pravic in dolžnosti menite, da so člani delovnega kolektiva zlasti pa organi upravljanja (delavskega sveta in upravnega odbora) premalo poučeni? Ali bi bilo koristno, da bi se organizirali posebni tečaji za izobraževanje teh članov in kaj bi se po vašem mnenju na teh tečajih naj obravnavalo? (Pozitivnih 76, negat. 5.)

Konec prihodnjic!

OSNUTEK SPLOŠNEGA ZAKONA O ŠOLSTVU SPREJET

Šola mora predvsem vzgajati mladi rod v delovne ljudi

Konec preteklega meseca je v Beogradu zasedala Zvezna ljudska skupščina, ki je med drugimi zakonskimi osnutki sprejela tudi osnutek novega zakona o šolstvu. Ekspozice je podal podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Rodoljub Čolaković.

Podpredsednik Rodoljub Čolaković je v svojem poročilu pojasnil najprej obsežno delo, ki je bilo opravljeno, preden so sestavili osnutek splošnega zakona o šolstvu. »V osnutku tega zakona,« je rekel, »so položeni pravni temelji za nadaljnjo izgradnjo našega sistema vzgoje in izobrazbe, položeni so temelji za izgradnjo takšne šole in drugih ustanov za vzgojo in izobrazbo v naši deželi, ki bodo po mojem prepričanju neprimerno več prispevali k strokovni in socialistični vzgoji mladine ter ostalih državljanov kakor doslej.

Doesdanji razvoj na področju prosvete je bilo zelo burno in plodno obdobje — obdobje, ko smo šolsko omrežje širili in razpredali, ko smo ustanavljali nove vrste šol. V šolskem letu 1938-39 je bilo v Jugoslaviji 9190 šol, v katerih se je mladina obvezno šolala, v šolskem letu 1956-57 jih je bilo 14.297. V šolskem letu 1938-39 se je šolalo v tako imenovanih nižjih strokovnih šolah 69.872 učencev, v letu 1956-57 pa 12.600. Visokih in višjih šol je bilo v letu 1939 26 s 16.978 študenti in 1204 profesorji, v letu 1956-57 pa je bilo teh šol 98 z 71.859 študenti in 6418 profesorji.

Ko je opozoril na posebno velik pomen razvoja šolstva v Makedoniji, je podpredsednik Čolaković govoril o razvoju ustanov za izobrazbo odraslih in o šolah narodnih manjšin.

Potem je podpredsednik Čolaković govoril o tem, da mnogi prosvetni delavci niso čakali, da bi komisija za reformo šolstva zaključila delo in da bi dobili nove zakone, marveč so si, potem ko so spoznali, za kaj gre, prizadevali da bi spremenili svoj način dela, življenje v šoli, da bi vanj vnesli mnoge nove stvari, ki so šolo kratkoročno preporodile. V tem prizadevanju je bilo včasih tudi nekaj naglice in improvi-

zacij, toda težnja je bila vendarle zdrava.

Tako je spreminjanje naše šole, njenega notranjega življenja, hitreje napredovalo. K temu pa so v mnogih šolah pripomogle tudi skupnosti učencev. Na zaključku tega dela referata je podpredsednik Čolaković dejal: »Rad bi poudaril tole: reforma našega šolstva je nujna potreba naše skupnosti, eden izmed pogojev njenega hitrejšega napredovanja. V šolstvu moramo torej uveljaviti globlje spremembe, ga reformirati v tem smislu, da bo bolj kakor doslej prispevalo k izobrazbi ljudi, kakršne potrebuje socialistična skupnost, katere hitrejši ali počasnejši razvoj je tako zelo odvisen od sposobnosti in aktivnih ljudi.

To je bila vodilna misel pri reformi našega šolstva. Ko smo se naslonili na naše lastne izkušnje, ko smo uporabljali izkušnje drugih dežel, ko smo imeli pred očmi potrebe, ne nekakšne abstraktne socialistične skupnosti, marveč naše dežele, je bil naš namen, najti ukrepe za mnoga določena vprašanja našega šolstva, da bi kar najbolj izpolnjevala tisto nalogo, ki jo lahko šola izpolnjuje.

Upamo, da smo v urejevanju bistvenih vprašanj za reformo šolstva našli ustrezen odgovor, in da je ta odgovor jasno formuliran v odločbah tega zakonskega osnutka.

Osnutek tega zakona uvaja nov šolski sistem, ki je celovit, elastičen in dosledno demokratičen. Novi zakon obsega razen rednih šol, različne ustanove za vzgojo in predšolski dobi ter ustanove za izobrazbo odraslih. Opustili smo tako imenovane stopnje v šolskem sistemu, da bi se otresli togosti in šablon. Na osnovno šolo, ki traja osem let, se navezujejo različne strokovne šole, ki pripravljajo kadre za gospodarstvo in druge javne službe, kakor tudi šola splošne izobrazbe — gimnazija. Novi šolski sistem je dosledno demokratičen, ker odpravlja dualizem v sistemu vzgoje in izobrazbe in privilegiran položaj katerekoli vrste šol, v njem je mogoč dostop v vse šole vsem, seveda na podlagi sposobnosti in znanja.

Sirok in soliden temelj novega šolskega sistema je osmerazredna osnovna šola. To je šola splošne izobrazbe in je obvezna za vse državljane od 7. do 15. leta. Ta šola naj nudi mlademu naraščanju osnove sodobne splošne izobrazbe, posreduje naj mu osnove socialistične vzgoje in mu pomaga, da se čim pravilneje opredeli v izbiri življenjskega poklica.

Glavni pogoji za uresničenje zastavljenega cilja šole je temeljita sprememba njene prakse, njenega notranjega življenja in načina dela. Skrajno pomanjkljiva in neučinkovita je pedagoška metoda golenega pridigovanja učenecem: bodi marljiv, bodi aktiven itd. Šola socialistične vzgoje mora sloneti na drugačnem gledišču in sicer, organizirana mora biti tako, da ustvarja pri učencih določene navade, razvija njihove sposobnosti, diktira določene norme vedenja, ki jih posameznik spoštuje, ne na ljubo komurkoli, marveč zaradi sebe, zaradi svojega ugleda in veljave v svojem kolektivu. Socialistična vzgoja v šoli ne pomeni učenja na pa-

met, nekakšnega socialističnega katekizma, marveč osvajanje določenih norm vedenja, ki se same po sebi vsiljujejo iz pogojev življenja in prakse same šole in družbe kot celote.

»Prepričan sem,« je ob koncu dejal podpredsednik Čolaković, »da bo predloženi zakon o šolstvu pripomogel k napredku naših šol, k njihovem bolj-šemu delu, k boljšemu uresničevanju tistega cilja, ki ga imajo šole, s tem pa bo pripomogel tudi k celotnemu razvoju naše dežele.«

PRED PROSLAVO 90-LETNICE TABORA V ŽALCU

Letos bo poteklo 90 let, kar se je okrog 15 tisoč slovenskih rodoljubov iz vseh krajev Slovenije zbralo na taboru v Žalcu, kjer so ponovno zahtevali zedinjeno Slovenijo. Za izvedbo proslave je bil ustanovljen pripravljalni odbor, ki je na svoji zadnji seji sklenil, da bodo zaključne slovesnosti v nedeljo, dne 14. septembra, ko bo v jutranjih urah

„Svoboda“ na Polzeli se lepo uveljavlja

Pred daljšim časom smo obiskali predsednika DPD Svobode na Polzeli, tovariša Branka Sandeja. Povedal nam je marsikaj zanimivega o kulturno-prosvetnem življenju pri njih in se pravzaprav pritožil, češ da se o njihovem prizadevanju nikjer ne bere in ne sliši. Svoj čas je sam sem in tja kaj napisal in poslal v časnike, no zdaj pa je tako zaposlen v tovarni nogavic in z drugim delom na terenu, da ne pride do tega.

Polzelanom se v tej reči godi pač tako, kot se marsikomu. Povsod se ljudje radi zbirajo v sekcijah kulturno-prosvetnega društva, pojejo, igrajo, recitirajo in še kaj. Ni pa nikogar, da bi o vsem tem poslal v svet kako vest, tako da potem ljudje mislijo, ko da pri njih vse spi...

Zanimivo je povedati v tej zvezi, da jim je bil pri gradnji teh prostorov osnovni kapital in obenem tudi pobuda izkupiček od predstave »Snežuljica«, ki jim je prav dobro uspela. Pri petih predstavah te igre so nabrali 60.000 din. DPD Svoboda na Polzeli šteje okoli 260 članov. Po večini so to ljudje, ki so zaposleni v tovarni nogavic. Svoj prosti čas pa porabijo za kulturno-prosvetno izživljanje.

Najhušo težavo, ki mori delo marsikaterega našega kulturno-prosvetnega društva, namreč primerne prostore, so si zdaj nekako uredili. Lani je delo v posameznih sekcijah bolj počivalo prav zaradi tega, ker je tekla gradnja teh prostorov. H kulturnemu domu so prizidali knjižnico in čitalnico ter še nekaj potrebnih prostorov. Razumljivo — če ljudje nimajo prostora, kjer bi se zbirali, se kmalu konča vsaka prizadevnost. Tudi celjskega gledališča niso vabili v goste prav zato, ker ni bilo v kulturnem domu garderobe in drugih stranskih prostorov.

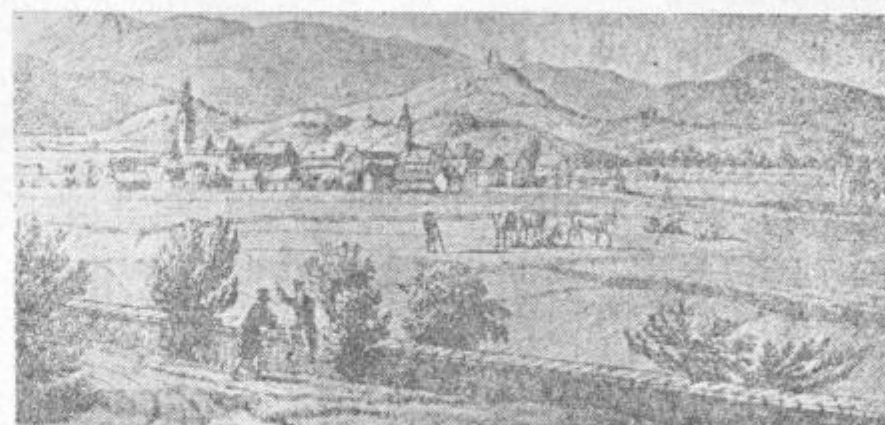
No, lani so v glavnem končali ta dela. Pri tem jim je precej pomagala tovarna, tako da bodo v letošnji sezoni lahko pripravili slovesno otvoritev. Ljudje so se spet začeli zbirati in sekcije so zaživele.

Zdaj so prostori stalno zasedeni. Da se lahko zvrstijo vse sekcije, morajo imeti urnik. Tam dela folklorna skupina, pevci in igralci in celo glasbena šola. Občinski ljudski odbor Žalec je prizadevnemu prosvetnemu društvu na Polzeli podaril televizijski sprejemnik. V zadnjem času, v teh toplih dneh, ni več tolikšnega zanimanja za televizijske programe, pozimi pa so jih ljudje radi gledali. Mnenje predsednika polzelske Svobode — in tudi naše — pa je, da ti programi, ki jih zdaj lahko sprejemajo televizijski sprejemniki pri nas, niso posebno priporočljivi za naše ljudi, niti niso zanimivi, zato jih tudi ne priporočajo posebno. Raje bodo počakali, pravijo, da bomo imeli svoj televizijski program.

O delu polzelske Svobode doslej je dejal njen predsednik Branko Sande takole:

»Lahko rečemo, da je poleg Socialistične zveze Svoboda najmočnejša organizacija na Polzeli. In to že dolga leta! Šteje lepo število članov, ki se je lani in pa letos še povečalo. Svoboda dela v sekcijah. Najbolj prizadevna sta oba pevska zbora, moški in ženski. Moškega vodi ravnatelj nižje gimnazije tovariš Gerželj, ženskega pa uslužbenec v tovarni tovariš Vinko Rizman. Poleg folklorne skupine imamo še dve dramski sekciji, ki se včasih združita in nastopata skupaj. Eno vodi Božo Jarnović, drugo pa Ivan Paliz iz Soštanja, ki pa je tukaj domačin. Imamo tudi amatersko glasbeno šolo. Osnovali smo jo na željo Polzelanov, ker imamo zelo malo glasbeno izšolanega kadra, pa bi si radi vsaj za budočo zagotovili te ljudi. Lani smo kupili klavir in s prihodom tovariša Rizmana v tovarno, se nam je odprla možnost, da smo začeli s to šolo. Seveda ni to šola takega velikega formata...

Dramska skupina je letos že uprizorila Budakov »Metete«, pred nekaj dnevi pa so nastopili s posebnim kulturnim sporedom, ki so mu dali naziv »Večer na vasi«.

Tak je bil Žalec pred kakimi devetdesetimi leti ko je bil prizorišče ene največjih narodnih manifestacij.

JUBILEJNI KONGRES ESPERANTISTOV JUGOSLAVIJE

V Novem Sadu je bil dne 4. julija letos XVII. kongres esperantistov Jugoslavije, ki je bil obenem jubilejni, saj so jugoslovanski esperantisti proslavljali tudi 50-letnico esperantskega gibanja. Pred petdesetimi leti je izšel prvi učbenik esperantskega jezika v Kragujevcu in Zagrebu. Častni predsednik tega kongresa je predsednik republike Josip Broz-Tito.

Danes predstavljajo esperantisti in organizacije Federacije esperantistov Jugoslavije pomemben člen v kulturnem življenju in dejavnosti na področju mednarodne kulturne izmenjave. Iz programa kongresa je videti, da to ni bil le kongres, kjer se vrste referatov in razprave, temveč so na programu tudi ustanovni občni zbori strokovnih združenj učiteljev in profesorjev, prevajalcev in mladinske organizacije esperan-

tistov ter strokovne konference že delujoče strokovne organizacije železničarjev in znanstvene sekcije. Temu kongresu daje kulturni pečat poseben in zanimiv kulturni program, ki vsebuje literarni in govorniški konkurs, originalno komedijo »Svet nima čakalnice«, lutkovno predstavo in še dva pestra kulturna večera. Kulturni program so izvajale skupine, večinoma mladih ljudi iz 25 krajev Jugoslavije.

Kongresu je prisostvovalo okoli 200 delegatov in preko 400 sodelujočih v kulturno-festivalskem delu. Razen tega je kongres obiskalo večje število domačin in tujih gostov. Na kongresu, ki je trajal štiri dni, so podelili tudi odlikovanja zaslužnim članom gibanja in posebna jubilejna odlikovanja za več kot 25-letno aktivno sodelovanje v gibanju.

SLONOVA MODROST

(Zabavno poučna zgodba)

Ze pred mnogimi leti je v Celju, ki dandanes postaja vedno lepše mestoce ob Savinji — gostovalo veliko cirkuško podjetje; bivačiralo je na Glaziji okrog 10 dni. Njegova privlačna sila je med drugim obstajala tudi iz mnogih, najrazličnejših zverin, od malih opic vse tja do velikanskega starega slona. Nas zanima trenutno le slednji, sivi velikan z izrazito širokimi uhlji in močnim rilcem. Stal je mirno dan za dnem ob drevedu cvetočih, divjih kostanjev ter imel poleg sebe kot neolčljiv inventar navpično postavljen velik sod, napolnjen z vodo, ki ga je cirkuško osebe ob časa do časa s svežimi prilivi skrbno dopolnjevalo, tako, da je sivi samotar poleg redne prehrane bil kolikor tokilo oskrbljen z vedno osvežujočo hladno tekočino, ki mu je dajala viden izraz podzavestne zadovoljnosti.

Mimoidoča šolska mladina različne starosti je ogledovala in občudovala slona kot pravo redkost ter postajala okrog njega kaj kmalu domača in zapupna, saj je bil slon videti krotek in pohleven ter je zaradi tega v nasprotju s svojim ogromnim telesom naravnost prijetno, blagodejno učinkoval kot nesporna dobričina. Ugled mu je povečevalo dejstvo, da se ni dosti zmenil za ves ta pisani živ-zav okrog sebe, dasi zaradi tega nikomur ni padlo na misel, ga krivično označiti kot kakšnega okostenelega ali ošabnega ignoranta. Ne, to nikakor ne, nasprotno, saj je v pametnih besedah reagiral in se rad odzval, posebno aki in kadar mu je kdo izmed prisotnih ljubiteljev živali ponudil kosček kruha, slaščice ali kaj podobnega;

čim manjši je bil kosček ponudnega sladkorčka, tem bolj tajinstveno je učinkovalo izginutje sleherne malenkosti v njegovem velikanskem žrelu, seveda s posredovanjem in pomočjo njegovega rilca, kar vse je njegovo mlado publiko in častilce izredno živo zabavalo.

Toda mladina je prej ko slej neprečunljiva, kajti prekmalu se je slona preveč navadila in ker ta ni bil videti hudoben, so ga nekateri pogumnejši fantki pričeli z raznimi daljšimi šibami in vejami drezati v rilec, ga ščegetati in mu sploh nagajati. Vse to nič kaj pohvalno početje mladeži je velikano mirno prenašal ter dobrohotno preziral. Dva takrat slučajno prisotna moža — očitno upokojenca — sta zmajevala s svojimi sivima glavama, se očitno bala, da bi vso to preveliko zanimanje mladeži za ves ta cirкус bilo na škodo šolskega napredovanja, sta glasno in čisto resno ugibala, ako se bo prizadevanje učiteljskega v šoli kmalu posrečilo vse te norčije s slonom vred izbiti iz teh otroških glav.

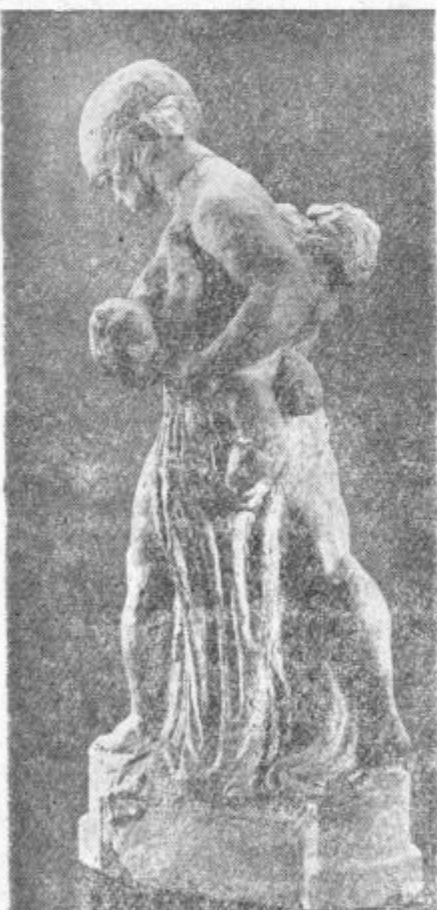
Vsaka nagajivost pa ima naravno in razumljivo tudi svoje določene meje. Nek prav izredno drzen deček je namreč slona iz dneva v dan dražil s tem, da mu je ponujal kos kruha, čim pa je slon iztegnil svoj rilec, mu je hudobnež še pravočasno odtegnil ponudeni grizljaj ter mu potem rekoč se prav pobalinsko kazal osla. Ob takem graje vrednem ravnanju je žival verjetno občutila užaljenost, mu resno zamerila, kajti slon je postal popolnoma apatičen, brezbržen, tako, da sploh ni nič več reagiral na vedno drzejše početje tega

smešnega junaka, ki si je zaradi slonove mirnosti upal vedno bližje in bližje. Toda, o! groza! V hipu ugodnega trenutka je slon nenadoma zgrabil dečka, ga dvignil visoko v zrak... in izgledalo je, da ga bo zdaj s silovito močjo treščil ob trda tla. Okoli stoječa mladina je v strahu in trepetu odrevela, samo tu in tam je bilo slišati kakšen mukoma iztisnjen obupen krik, v hipu so iz bližine pridrveli nekateri ljudje, v danem trenutku splošne zmedenosti ni znal nihče ničesar pomagati. Medtem pa je paglavec kričal in cepetal v zraku kot žaba v kljuno neizprosne, krute štoklje.

Modri slon pa se je proti vsakemu pričakovanju izkazal plemenitega in zvišenega nad to, že mladostno človeško hudobijo in nagajivostjo. V naslednjem trenutku je vtičnil do smrti prestrašene dečka v poleg stoječih sod z vodo, ga potem prav počasi, popolnoma premočnega in v vsakem oziru ohlajenega dvignil iz sode, ga postavil na trdna tla... in izpustil. Deček je potem, čim se je osvestil in ugotovil da je še živ, omražen odbrzel naranost domov.

Ostali šolski otroci pa so prestrašeni in z nekaj zamude dospeli v šolo in učiteljsstvu v posameznih razredih burno pripovedovali o prečudni zgodbi. Vsa šolska mladež je tedaj postala vznemirjena in razigrana in o kakšnem rednem pouku trenutno ni bilo govora. To je uvidelo šolsko vodstvo, ki je odredilo kratek dopoldanski skupni izlet v prelepo majsko jutro skozi mestni park na Glazijo, kjer so si vsi s posebnim spoštovanjem in občudovanjem ogledali modrega slona. Po njihovem naravnem in zdravem notranjem občutju so tej pametni živali gotovo s simpatijami priznavali upravičenost do malega tragičnega maščevanja in je tem tudi resnično zaslužena zadoščenja.

Rado Košec

Napitnik: Plodovitost

OGLAS V ČASOPISU
je najboljša reklama

Jugoslavija je socialistična država

(Nadaljevanje s 1. strani.)

— tudi z državami v blokhih ter ne glede na njih različne notranje sisteme.

Svoje besede je predsednik Tito nato navezal na našo notranjo graditev in napade, ki so se ponovno osredotočili na našo domovino.

Dejal je, da se bomo tudi branili, če bo treba, čeprav ne z enakim napadalnim jezikom. Izrazil je globoko željo, da bi spoznali nepravilnost ponovnega napada, ker nas na tak način ne bodo nikoli uspeli zlomiti.

»Nam bo zelo ljubo, kadar bo zopet prišel dan, ko bodo spoznali, da so grešili proti nam. Ne trdim, da smo mi nezmožljivi; tudi mi delamo napake, toda naše napake so notranjega značaja, ker smo začeli ustvarjati iz ničesar... Kar pa se tiče mednarodnega sodelovanja, kar se tiče odnosov med državami, kar se tiče vprašanja, kakšni morajo biti odnosi med narodi in državami, menimo, da se v tem ne motimo.«

Ko je razvijal misli o sodelovanju med narodi, je poudaril, da je vsak narod odgovoren samemu sebi za način in razvoj življenja v državi. Danes v sve-

tu ljudje pozorno spremljajo dogodke in razvoj pri sosedih in se iz izkušenj le-teh učijo. Toda napredek je mogoč le v miru, zato nam mora biti mir prvenstvena borbena naloga.

Ko je govoril o naši notranji izgradnji, o naših perspektivah in o težavah, ki jih imamo, je tovariš Tito dejal:

»Sporočiti moram vsem, ki s skepsa, katera je morda tudi lažna, gledajo na Jugoslavijo, kakor da koraka v nekakšen kapitalizem, v nekakšno nesocialistično družbo — da je Jugoslavija socialistična država! Tudi na tem mestu lahko rečemo, da bomo zgradili socializem in da nas nobena obrekovanja ne bodo odvrnila od naše poti.«

»Hočem poudariti,« je dejal, »kaj je tako globoko povezano z borbo za mir. Zakaj, kakšna bi bila perspektiva človeštva, ako bi vsak dan živeli tako, kakor da ne bi vedeli, kaj jih čaka jutri in čez leto dni? Danes je naša največja naloga, da okrepimo zaupanje v samega sebe ter da delamo in gradimo, kakor da stoletja ne bo vojne. Danes je to za nas najbolj bistveno, je ob zaključku poudaril predsednik republike maršal Tito.

življenje na naši vasi

KRIŽI IN TEŽAVE ŠMARSKE OBČINE

V šmarski občini so zadnje čase zelo zaskrbljeni. Kup načrtov, ki jih osvaja, ostane nerealiziranih, ker pač ni značnih sredstev. Razumeti skušajo pri- tojne foruma, da so pičla, razpoložljiva sredstva drugod še bolj potrebna, ven- dar se na tihem čutijo zapostavljene,

»SMARTEKS« — NEDONOŠENČEK, KI GA NEGUJE CELJSKA »METKA«

Z žilavo trmoglavostjo so se Šmar- čani toliko časa borili za svojo tekstil- no »tovarno«, da je končno iz bivše

strojne lope le zrasel »Smarteks«. Pred nekaj dnevi je »tovarna« že začela obratovati. Pri 8 strojih dela v dveh iz- menah 14 delavk — delo vodi obratni mojster Lešar. Ker jim ni uspelo dobiti obratnega kredita, delajo zaenkrat uslu- ge za celjsko tekstilno tovarno »Metka«.

Obratni mojster Lešar bi se kar stri- njal s tem, da bi »Smarteks« delal kot obrat celjske »Metke«, na občini pa le vztrajajo, da bi tovarna poslovala sa- mostojno, in se hočejo še naprej boriti za obratni kredit. V kolikor so za to upravičeni — in v koliko je sploh v Šmarju potrebna tekstilna tovarna, naj presodijo pristojnejši organi. Zaenkrat je »nedonošenček« tu in zgloda, da se trdovratno bori za svoj obstoj.

TUDI ZA NOVO MLEKARNO NI SREDSTEV

Šmarska mlekarne posluje danes pod okriljem tamkajšnje Poslovne zveze. Ker je to pravzaprav zbiralnica mleka za ves obsejniški predel, so prostori predelovalnice za mleko postali odločno pretesni. Načrt za novo mlekarno v Šmarju je bil že pred 2 leti odobren, našli so tudi primerno lokacijo, toda refren »ni finančnih sredstev«, se vleče tudi za tem problemom.

Končno so Šmarčani tudi potožili, da ni razumevanja za ureditev atomskih toplin. O tem pa raje molčimo, da ne bo še več razburjanja...

ZADRUŽNIK JURJEC IZ IMENEGA

Pogodba z zadrugo za 110 pitanih prašičev

Vas Imeno ob Sotli po svojem izgledu ne taji »sorodstva« s sosednjo Hrvat- sko. Karkoli pogledate, pa naj bo to zunanji izgled vasi ali pa način polje- delstva, vse se, kot besede v njihovem narečju, prepleta z vtisi z one strani Sotle.

Nič čudnega ni, če je v Imenem pre- cej močno sodelovanje kmetov z za- drugo na področju svinjereje. Gospo- darji, kot Prah, Jurjec, Kovačič in še drugi, so stopili v sodelovanje z zadr- ugo ravno s to panogo kmetijstva.

Pa pogledajmo k Jurjcu.

Poleg nove stanovanjske hiše je nov tudi svinjak. Alojza Jurjca je stal bli- zu 400.000 dinarjev. Sicer pa je vreden tega denarja. Svetel je, zidan, tla ce- mentirana, pregrade v njem pa iz okrog- lih cevi. Skratka moderen svinjak, v katerem se je kar gnetlo lepo zavalje- nih prašičev. Trenutno ima v hlevu mlade živali, kajti dopitane je pred kratkim oddal.

Alojz Jurjec se na svojem štiri in pol hektarskem posestvu že od nekaj ukvarja s svinjerejo. Pred leti, ko v Imenem zadruga še ni »kontrahirala« (tako temu pravijo tam) svinj, je Jur- jec prodajal svinje na svojo roko, naj- več na hrvatsko stran. Letos pa je sto- pil v pogodbeno sodelovanje z imensko zadrugo.

Z zadrugo ima pogodbo za 90 do 110 pitanih živali. Zadruga mu je v pogodbi garantirala najnižjo ceno. Če pa bo ce- na višja, dobi seveda več. Nadalje se je zadruga obvezala, da mu bo, če bo za- hteval, preskrbela hrano za svinje, kot je koruza, otrobi in močna krmila. Za- enkrat Jurjec spriču svoje dolgoletne prakse take pomoči še ni potreboval. Zadruga mu po zahtevi plača tudi po 5.000 dinarjev na vsako pogodbeno predvideno žival vnaprej. Ko svinje do- sežejo predvideno težo, jih prodaja za- drugi. Prodane svinje potem nadome- sti z mladimi živalmi. Običajno jih ne- vzreja doma. Bajle je v teh krajih ne-

kak kašelj, ki mu veterinarji še niso našli imena, le-ta pa prepogosto pobere oddolke. Zato se Jurjec raje napoti na- okrog in kupi zarod take starosti, ki mu bolezen ne more več do živlega.

Ko smo ga vprašali, kakšno prednost vidi v kooperaciji z zadrugo, je takole povedal:

— Svinje bi tako ali tako redil. To je moj zaslužek že od nekaj. Pogod- ba z zadrugo pa me res razbremeni ne- katerih skrbi. Vem, da bom prodal svin- je po predpisani ceni in mi ni treba iskati kupcev. Če bi prišel v zagato zaradi hrane, je tu pogodba z zadrugo. Vsekakor pa je taka kooperacija intere- santna za tiste kmete, ki doslej niso ta- ko intenzivno gojili svinjereje in so sem in tja še nespretni. Takim je obo- jstranska pogodba v precejšnje olaj- šanje.

Alojz Jurjec v kooperaciji torej ne vidi nič nenavadnega. On vso reč ime- nuje celo po svoje — kontrahaža. To mu je popolnoma vseeno. Ni važna be- seda. Važna je vsebina.

c. k.

PERSPEKTIVNI PLAN DOKONČNO SPREJET...

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Odborniki so tudi tokrat živahno raz- pravljali. Govorili so o tem, da je ob- čutno premalo sredstev namenjenih re- konstrukciji in dograditvi novih cest. Žal pa bo moralo pri tem ostati, kajti sredstev je premalo, da bi mogli kaj več vložiti v to področje, razen v vzdr- ževanju cestnega omrežja, za katerega je dolžan skrbeti okraj. Za najnuj- nejše rekonstrukcije cest bodo seveda morale skrbeti tudi občine na svojem področju in se za tako prioriteto tudi odločiti.

S tem, ko so izglasovali popravke po- sameznih poglavih perspektivnega na- črta, je bil okrajni perspektivni plan za leta od 1957 do 1961 dokončno spre- jet. Načrt bo te dni dan v tisk in kar je razumljivo — v realizacijo.

Obravnavali so tudi finančno stanje. Spričo slabega dotoka proračunskih sredstev v prvem polletju, vzroki so predvsem objektivnega značaja, se bo Okrajni ljudski odbor z vsemi prora- čunskimi ustanovami vred strogo ome- jil pri izdatkih za razne materialne na- bave, kot je oprema itd.

Precej dolgo so se zadržali pri pro- blemu okoli posebnega prispevka od osebnih dohodkov, ki je bil v prora- čunih občin planiran v višini od 8 do 10 %. Vse občine brez razlike so te dodatke davštine planirale in vnesle v proračune. Toda do danes se v teh skladih ni zbral niti dinar. Nova tolmače- nja namreč zahtevajo, da občine iz- dajo ustrezne odloke, ker tega z druž- benim planom ni mogoče realizirati. Ker pa po novem te dodatke davštine bremenijo neto izplačila, se je stvar povsod zataknila. Kjer so pavšalno do- ločili ta dodatni prispevek, ne glede

na gospodarsko moč in finančno zmog- nost podjetij, je to postalo še toliko bolj kritično. Nekatere občine so sicer pred- videle za posamezne skupine podjetij različne odstotke v razmerju od 2 do 10 %. Slabša podjetja so bila tudi že v začetku oproščena teh prispevkov. Vsekakor je to zadeva, ki jo je treba te- meljito preudariti in preanalizirati, tako da osnovni plačni skladi oziroma osnov- ni dohodki delavcev in uslužbencev ne bodo okrnjeni. Te dodatne prispevke naj bi zbrali predvsem tam, kjer se predvideva izplačilo dveh ali več plač nad plačnim skladi. Ker pa dose- daj še nobena občina ni izdala odloka in ker smejo zbirati omenjena sredstva le od dneva izdanega odloka vnaprej, je praktično nastal še precejšen izpad planiranih proračunskih sredstev, ki se v močnejših občinah pokaze tudi z 20 milijoni. Ta primanjkljaj bo treba na nek način nadomestiti, bodisi z šted- njo pri raznih proračunskih izdatkih ali na nek drug način. Ker pa na tak način vseeno ne bo mogoče nadomestiti nastale verzele, bodo gotovo vse občine morale zavestno stopiti v novo prora- čunsko leto, z manjšim ali večjim dol- gom na ramenih.

Nadalje so na seji razpravljali o pred- ložih in sugestijah s konference pravo- sodnih ustanov (o tej smo občasno že pisali). Zavzeli so se za tesnejše sode- lovanje med ljudskimi odbori, pred- vsem sveti proizvajalcev in pravosod- nimi ustanovami. Nadalje so sklenili povečati lastno kontrolo v gospodar- skih organizacijah in končno sklepali o tem, da je treba v podjetja vcepiti večjo doslednost pri izterjavi nastalih škod na račun skupnosti. O tem prav- zaprav govorimo že leta in bo taka do- slednost res nujno potrebna v bodoče.

Tokrat se je za sejo nabrala dolga vrsta prošenj za poroštevne izjave za zaprositev kreditov. Oba zbor sta po- trdila domala vse izjave, odklonila sta le prošnjo gostinskega podjetja »Jezero« iz Velenja za izgradnjo depandane, prvič zaradi neustreznega elaborata in končno tudi zaradi tega, ker se je v velenjskem slučaju treba odločiti, bo- dis za hotel, bodisi za depandanso. Omenimo samo nekatere potrjene poro- števne izjave: Gradnja skladišč za pre- hranbeno blago v Celju, ureditev ka- varne in slaščičarne pri gledališču v Celju, gradnja novega hotela v Celju, gradnja obrata pri »Gradbeniku« v Šo- stanju, rekonstrukcija opekarn v Bu- kovzlaku in Ljubetini, gradnja vodovo- da v Rogški Slatini itd.

Naši bralci nam bodo oprostili, če v njihovem imenu zaželimo ljudskim od- bornikom prijeten odpočitek, da bodo na jesen z novimi močmi zaorali v nji- vo, ki so jim jo zaupali volivci.

Kr.

Praznik Celja...

(Nadaljevanje s 1. strani.)

lija) pa bo ob 8. uri slavnostna seja vseh množičnih organizacij v Skofji va- si. Ob 9. uri bo nastop »Partizana« na telovadišču, ob 10. uri pa društveno nagradno streljanje strelske družine »Franc Steklč« Skofja vas. Ob 14.30 se bodo zbrale množične organizacije na letnem telovadišču poleg tovarne, nakar bo povorka krenila na slavnostni pro- stor pred spomenik padlih borec, kjer bo nadaljevanje programa. Nastopali bodo recitatorji, moški pevski zbor »Fr. Prešeren« iz Vojnika ter godba na pi- hala iz tovarne emajlirane posode. Z »Internacionalo« bodo zaključili sla- vnostno praznovanje.

Svojo novo zastavo bo ta dan razvila tudi osnovna organizacija ZB Zavodna- Cret.

Na Dan vstaje — 22. julija v Celju ne bo posebnih prireditev, pač pa bodo organizacije ZB organizirale skupinske izlete v razne partizanske kraje v oko- lici Celja.

Kooperant Jurjec: Letos 110 pitanih svinj...

Izid žrebanja križanke „Dan borca 4. julij“

Ker je bilo malo reševalcev in od teh le eden križanke ni rešil pravilno, je žreb odločil, da dobi knjizne nagrade naslednji:

Dr. Rojč Alojz, Celje, Kocbekova 3
Zohar Ivan, Latkova vas 28, Prebold
Rozman Franc, Cret 39
Pogačnik Janko, Celje, Ulica 29. nov.
Rajtmajer Jože, Celje, Dečkova 22
Marija Jelenko, Celje, Nova vas 41
Vinko Sumrada, Ljubljana,
Zupančičeva 14
Saša Kokol, Celje, Ipavčeva 10
Drago Završnik, Celje, Titov trg 6

Vsem izžrebanec bomo poslali knjige na dom.

Rešitev: (v vodoravni smeri) bombaš — skopuš — oznani — Topolino — MNO — Kladarin — šah — aga — ananas — kkk — t — ima — skok — boa — t — ož — BSK — ij — kan — sr — Milakov — Efenko — ki — oves — čiv — pl — umik — para — op — ture — ada — Izak — OZN — trka — vz — pok — Aida — ria — Meka — lok — šup — oh — Senovo — koš — VL — Stante Peter Skala — Aero — ra — Kc — okov — Kristan — Lantosz

žena*dom*družina*žena*dom*družina

PROTI NESPEČNOSTI — UMIVANJE Z MRZLO VODO

Umivanje telesa je za vsakega kulturnega človeka že iz higienskih razlogov nujno. Umivanje z mrzlo vodo pa še posebno poživlja človeški orga- nizem. Pomehkužen ljudje se radi po- zim in poleti umivajo s toplo vodo. Topla voda vas nikoli ne bo tako po- živila. Poleti je navadno utrujenost večja — in najuspešnejše jo bomo pre- gnali, če bomo svoje telo redno vsak dan umivali z mrzlo vodo. Pametna mati bo že majhnega otroka navadila na umivanje z mrzlo vodo.

Ce ste zvečer močno utrujeni, vas zraven še muči glavobol in ne morete zaspati, umijte celo telo s hladno vodo in vse nevšečnosti bodo prenehale. Hladna kopel bo še izdatnejša, če ji do- date nekaj žlic vinskega ali sadnega kisa — ali pa kopalno sol.

Ce ponoči nikakor ne morete zaspati, si z mokro brisačo, namočeni v mrzli vodi, hitro odrgnete noge, spodnji del telesa, prsi, hrbet in nazadnje roke. Po umivanju ležemo nazaj v posteljo, se dobro odnesemo in kmalu bomo pomir- jeno zasneli. Takega umivanja bi se morali redno posluževati vsi nervozni in občutljivi ljudje ter vsi oni, ki za-

radi napornega telesnega ali duševnega dela preživljajo mučne noči brez spanja.

OSVEŽUJOČE PIJAČE ZA VROČE DNI

Bolj zdrava in bolj osvežujoča kot vino ali pivo, je tale pijača, ki si jo lahko na hitro pripravimo doma:

Rabite 1 žlico malinovca, sok polovice limone, žlico sladkorja ter kozarec mi- neralne ali soda vode. Pripravite pa si pijačo tako, da date v večji kozarec malinovec, limonin sok in sladkor. Ko to dobro premešate, prilijte mineralno ali soda vodo in hitro izpijte.

Zelo osvežujoče je tudi limonino mle- ko. Potrebujete četrtil litra mleka, sok polovice limone ter sladkor po okusu. Precejen limonin sok vlijajte počasi v hladno mleko, medtem pa mleko ste- pajte z metlico. Dodajte sladkor in — na zdravje!

MLEČNI SLADOLED — VISOKO KALORIČNO HRANILO

Tudi po celjskih mlekarnah že od letošnje spomladi prodajajo mlečni sla- doled, proizvedo ljubljanskih mlekar- n. Sladoled »Lučka« — kot ga imenujejo, je zavrt v pergamentne vrečice in je

tako higiensko gotovo bolj zavarovan, kot odprti sladoled pri celjskih slašči- čarjih. V mlekarnah vedo povedati, da otroci sila radi posegajo po tej slaščici. Toda če bi vrednost tega mlečnega sla- doleda bolje poznali, bi brez dvoma radi posegali po njem tudi odrasli.

Mlečni sladoled že davno ni več samo slaščica izbrancev, ampak je zaradi svoje cenenosti in visoke hranilnosti skoraj kar neopazno postal sestavni del dnevne prehrane. Vsebuje namreč prav vse tiste vitamine in hranilne snovi, kot pasterizirano mleko in surovo maslo. Predvsem vsebuje mnogo vita- mina A, pa tudi B, E in G vitamina. Poleg teh vsebuje še vitamine dodatnih snovi in sladkor.

Običajni obrok mlečnega sladoleda vsebuje dvakrat več kalorij kot koza- rec mleka in štirikrat več, kot običajni obrok krompirja. En liter mlečnega sla- doleda ima enako energetično vrednost kot 14 jajc ali 4,5 kg paradižnikov — ali 160 dkgr kurenine, ali 80 dkgr telatine.

Mlečni sladoled torej ni samo sla- ščica, ampak tudi visoko kalorično hra- nilo, zraven pa še prijetno posvežilo za vroče dni. Ker tudi ni drag (15 din vre- čica) ga lahko privoščite sebi in svojim otrokom.

Komisija za razpis delovnih mest v Komunalni banki Celje razpisuje naslednja delovna mesta za podružnico Komunalne banke Celje v Zalcu:

1. REFERENTA ZA ODDELEK DRUŽBENE EVIDENCE,
2. ŠTEVCA V BLAGAJNI

Pogoj pod 1: popolna srednja šola; pogoj pod 2: nižja srednja šola. Prošnje z zadnjim šolskim spričevalom in življenjepisom je treba poslati na Komunalno banko Celje do 25. julija 1958.

Državno gospodarsko podjetje

„Cementnine“

Celje, Mariborska 20

razpisuje

mesto MATERIALNEGA KNJIGOVODJE

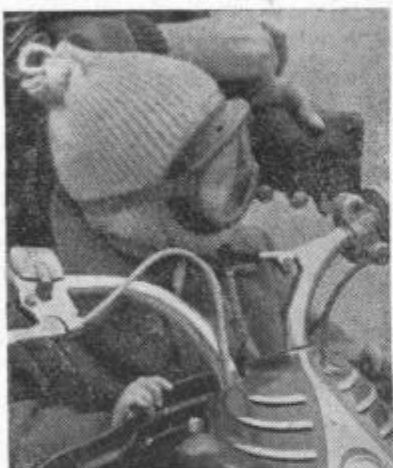
Pogoji: Srednja ekonomska šola z večletno prakso. Plača po tarifnem pravilniku. — Nastop službe takoj!

Trinajst ur z »letečo«

Tako nekako — trinajst ur z »letečo« — to je kratka doba in vendar zelo zanimiva. Iz Celja sva odšla, mož iz »leteče« in jaz v našem zelo nemarkantnem avtomobilu (verjetno ga poznate) po lepi toda nekoliko luknjičavi cesti proti savinjski metropoli. Iz neznanih razlogov sva zavila proti Velenju in Sošanju. Iskala sva »žrtve« najinega pohoda in jo seveda tudi našla že pred Velenjem. Traktor, obložen s hlodi, na vrhu njih pa ljudje, ki so v prijetnem poletnem futru opazovali prelepo Saško dolino. Stoj! Vozno dovoljenje prosim. Ali veste... in tako dalje. Fant, ki je vozil traktor ga je polomil in nadaljevala sva vožnjo. Krivda: brez voznškega dovoljenja in neupoštevanje prometnih predpisov. Par-don, vožnje nisva nadaljevala temveč sva se obrnila in »pognala« za

njimi. Fant iz fare ni upošteval odločbo prometnega miličnika in zato je še enkrat prišel v seznam kršiteljev cestno-prometnih predpisov. Preko Velenja in Sošanja nisva naletela na zlikovce velikega kalibra, zato sva nadaljevala vožnjo proti cesti prvega reda Celje—Ljubljana.

Med potjo sva se odločila, da bova poiskala, kako kaj pomagajo šoferji svojemu kolegi v nezgodi. Mož iz »leteče« je odvrnil svojo precej markantno obleko in se spremenil v nedolžnega šoferčka lahke kategorije. Pripeljal je avtomobil, in sicer Fiat 600. Leteči miličnik ga je prav nedolžno prosil pomoči. Kamera je škrtala in tudi on se je ustavil. Po kratkem objasnili je avto odpeljal. »Nič kruha ne bo iz te moke,« je menil nedolžni šofer ali mož iz »leteče«. Konec koncev sva ugotovila, da v tem pogledu ni kaj oponašati šoferjem. Potem sva se spomnila na preizkušnjo treznosti. Ustavila sva Ocvirka iz Zidanega mosta in mu dala pihati balonček. Na njegovo veliko veselje je bil popolnoma trezen in balonček ni nič pozelenel.

Zdravo, zdravo in odšla sva z dolgim nosom. Potem sva se spustila po Mariborski cesti in naenkrat naletela na divjega motorista.

Pognala sva se za njim. Avto, v katerem sva se peljala, se je spremenil v orkester moderne glasbe. Vse je ropotalo, piskalo in pelo. Imela sva okoli sto kilometrov na uro in se tako počasi približala vročemu motoristu. Ustavila sva. Vozniško in prometno dovoljenje, prosim. Zakaj se vozite trije na motorju? Mar ni zločin da postavljate v nevarnost otroka in ženo. Potem izgovor — toda nič ni pomagalo, prišel je v zapisnik in... Kasneje sva ustavila fantiča šestnajstih let, ki se je prav po moško vozil na mopedu. Pobarala sva ga, kako je kaj s prometnimi predpisi. Postavila sva mu štiri vprašanja, odgovoril je samo na dva in še tisto z nesolidnim znanjem.

Pred Dobro, znanim letoviškim krajem, sva se ustavila z namenom, da vtakneva nos v potna dovoljenja.

Pred nama se je pojavil nov Fiat 1400 iz Novema mesta. Najprej prometno dovoljenje in vozniško izkaznico, potem pa: »Ce dovolite prosim in seveda brez zamere — poklicna novinarska radovednost — ali imate potno dovoljenje? Pokazal ga je, toda v rubriki od—do je bilo navedeno Novo mesto—Celje. Oprostite, jaz ne dvomim v vaše zemlje-

pisno znanje, toda če dovolite, imam občutek, da ste nekoliko — oprostite domačemu izrazu — »zasajdrali«. Seveda je možno tudi to, da greste z »madam« preko Dobrne v Novo mesto, kajti vsaka stezica pelje v Rim, mar ne?« Nato zelo slab — skoraj bi dejal — petošolski izgovor.

Turnejo sva zaključila. Mimogrede sva opazila, kako voznik vprežnega vozila sladko spančka, njegovi konji pa ubirajo pot po levi strani ceste. Aparat je škripal in ga zabeležil na celoloidni trak. Preden sva se poslovila, mi je mož iz »leteče« (Fortunat Ivan) porinil v roko seznam prekrškov, ki sem jih zagrešil med trinajsturno turnejo. »Oprostite, kje lahko plačam.« »Pri blagajni,« je sledil odgovor. Torej vsi smo grešniki, razen onih, ki so žegnani.

-to-

Magister Ferdo Vrabčič - osemdesetletnik

Te dni praznuje magister Ferdo Vrabčič iz Sošanja redek jubilej. V osemdeseto leto stopa čil in veder, kakršen je bil vse dolgo in trudapolno življenje.

Jubilant Ferdo Vrabčič, je bil rojen v Pesju pri Velenju 9. julija leta 1878. Gimnazijo je obiskoval v Celju, takrat seveda še v bivši gimnazijski stavbi ob Savinji. Farmacijo je študiral v Pragi, nato pa je služboval večinoma med Slovenci, z izjemo nekaj let v Glognicu pod Semeringom. Dlje časa je služboval tudi v Smohorju na Koroškem, krajšo dobo v Litiji, okoli štirideset let pa v Sošanju.

Tovariš Vrabčič je vedno pripadal naprednemu gibanju. O tem nam ni treba posebej pisati, saj samo dejstvo, da so njegovi otroci, hčerki Olga in Mira ter sin Ivan bili že od zgodnje mladosti v najbolj revolucionarnih vrstah našega delavskega gibanja. V Sošanju je bil dlje časa odbornik, zelo dolgo je bil funkcionar pri Sokolu, udeleževal se je zelo aktivno tudi pri šoštanjskem olupševalnem društvu in drugje.

Kot zavednega narodnjaka in naprednega človeka so ga Nemci z družino

pregnali v Srbijo v prvem transportu. Tudi v pregnanstvu je magister Vrabčič ostal zvest naprednemu gibanju in boju za osvoboditev domovine. Otroci so se boja aktivno udeležili. Medtem ko je sin Ivan padel na meji Črne gore kot partizanski oficir, je bila nam vsem prav dobro poznana Olga med najvidnejšimi organizatorji osvobodilnega boja, kot dolgoletna partijska delavka.

Kot oče, tako so se tudi otroci oprijeli medicine. Medtem ko je Olga »podedovala« očetov naslov, sta hči Mira in padli sin Ivan doštudirala medicino. Mira Vrabčič je danes znan specialist nevrolog.

Obiskali smo ga oziroma izsledili pri prijateljih na vrtu. Nič nas ni bil vesel in v svoji skromnosti dolgo odklanjal kakršno koli pogovarjanje o tem, da bi k njegovemu jubileju dali tudi mi svoj prispevek. Končno se je njegova skromnost vdala naši vsiljivosti.

In kaj smo zvedeli: Magister Vrabčič kljub visoki starosti še vedno krepko ukazuje svojim nogam. Vstaja ob štirih zjutraj in hodi na dolge, tudi večerne sprehode. Spat hodi zgodaj, ravno narobe kot je navajen današnji mladi svet. Naš obisk bi ne dosegel vsega, če bi ga ne vprašali za recept, kako doseči visoko starost.

— Skromnost v pijaci, zmernost pri hrani.

Res lepa hvala za tako korenit recept! Mislim pa, da tudi mnogokaj drugega lahko služi za vzgled v njegovem življenju; osebna poštenost, globoka nacionalna in razredna zavest, vztrajnost in še in še.

Ob tako lepem in častiljivem jubileju, ko se bodo pri njem zbrali njegovi najdražji, ko mu bodo stisnili roko njegovi stanovski tovariši in znanci, se v imenu naših bralcev s čestitkami pridružujemo tudi mi.

Se na mnoga zdrava leta!

NI DOČAKAL STOLETNICE ROJSTVA

To nedeljo (6. julija) bi izpolnil 100 let lani umrli dr. Juro Hrašovec, ki je svoječasno zavzemal med štajerskimi borci vidno in vplivno mesto v boju za pravice in svobodo slovenskega ljudstva.

Ko letos praznuje celjska gimnazija 150-letnico svojega obstoja, ob tem jubileju nikakor ne bi smeli pozabiti zašlužnega pokojnika, ki se je ostro, odločno pa tudi uspešno boril za slovensko gimnazijo v Celju. Gotovo ni mala njegova zasluga, da so v tistih burnih časih pred in med drugo svetovno vojno na celjski gimnaziji poučevali tudi v materinščini.

kronika nesreč

Z motorjem sta padla pri Gomilskem Štefan Leber iz Hrenove pri Ljubljani in Drago Velhrend iz Viča pri Ljubljani. Prvi si je pri padcu zlomil ključnico, drugi pa nogo, razbil čeljust in zobe.

Pri padcu sta si zlomili nogo Elza Zajc iz Ljubije pri Mozirju in Marija Kozovine z Mariborske ceste v Celju.

RAZPIS

Na podlagi 58. člena uredbe o kmetijskih zadrugah razpisuje Komisija za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij Občinskega ljudskega odbora Žalec mesto

UPRAVNIKOV

Kmetijskih zadrug TRNAVA, GRIZE, GALICIJA, SEŠČE PRI PREBOLDU in PONIKVA

Pogoji: Srednja strokovna izobrazba ali nižja strokovna izobrazba s potrebno prakso.

Kolkovane prošnje (180 din državne takse in 95 din občinske takse v gotovini) z življenjepisom, dokazili strokovne izobrazbe in prakse poslati Občinskemu ljudskemu odboru Žalec. Zadnji rok za vlaganje prošnje je 15. julij 1958.

ZAHVALA

Ob težki in bridki izgubi našega zlatega očeta, starega očeta, brata in strica

MIHAELA VIZOVIŠKA

se prav iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za številno spremstvo na njegovi zadnji poti ter za darovane vence in šopke. Posebej se zahvaljujemo za pomoč vsem dobrim sosedom in kolektivu Okrajne obrtne zbornice Celje, gotoveljskim pevcem za v srce segajočo žalostinke, gasilcem za spremstvo, sosedovi Verici za poslovilne besede na domu, tov. Jordanu za poslovilni govor ob grobu ter vsem, ki ste nam ustmeno in pisмено izrazili sožalje.

Gotovlje, Celje, 11. julija 1958.

Globoko žalujoča družina VIZOVIŠEK

Razvili so svoj prapor

Na svečani proslavi Dneva borca in 15. obletnice borbe na Sutjeski je terenska organizacija ZB NOV Dolgo polje—Nova vas razvila tudi svoj prapor. Prapor je razvil član iste terenske organizacije, narodni heroj Drago Maslo.

Za kulturnim programom, v katerem

so sodelovali moški pevski zbor »Svoboda« iz Celja, recitatorji ter pionirja-harmonikarja, se je razvila prosta zabava s srečolovom.

Organizacija pripravlja za občinski praznik mesta Celja pogostitev žena, mater, otrok in ostalih najbližjih sorodnikov padlih borcev. Kasneje pa namerava organizirati za svoje članstvo izlet v kak zgodovinski kraj.

CELJSKI ŽIVILSKI TRG DOBRO ZALOŽEN

Preteklo soboto so se celjske gospodinjke le s težavo prelele skozi ozke prostore celjskega živilskega trga, saj je bilo vzporedno s starimi stojnicami postavljenih lepo število novih. Na trgu so se pojavili novi prodajalci, predvsem s sadjem in zelenjavo. Zato je bilo tudi sadja na pretek in je bila mogoča pestra izbira. Tudi zgodnja jabolka in hruške smo že lahko kupili in cena v primerjavi s češnjami, ki lastnikom že gnijo po drevesih, niti ni bila pretirana. Dovolj je bilo na trgu tudi gob, predvsem jurčkov in lisic. Perutnine ni posebno dosti na trgu, zato je povpraševanje pritisnilo cene nazgor.

Povrtnine in vsakovrstne zelenjave je na trgu dovolj in tudi cene so se stabilizirale. Čudno je le to, da na celjskem živilskem trgu vse do danes ni bilo mogoče dobiti kvalitetne glavne solate. Zasebniki kot socialistični sektor prodajata slabo solato po razmeroma visokih cenah.

CENE NA CELJSKEM TEGU V TEM TEDNU (Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor) Krompir st. — (20); krompir novi 52—56 (56); čebula nova, 50—74 (60); česen novi 100—120 (100 do 120); fižol v. — (50—100); fižol n. — (50—70); fižol str. 110—160 (120—180); grah str. 100 (100 do 140); solata 50—60 (40—50); cvetača 100—120 (100—150); špinata — (150); ohrovt 50 (50—60); buče jed. 40 (40); peteršilj — (100—200); korenček 60 (80—100); koleraba 40 (40—50); pesa 60 (50—60); kumare 100—120 (120—150); paradiznik 110—150 (—); paprika 260—320 (—); zelje gl. 40—64 (50—60); zelje rib. 40 (—); kis — (40—40); gobe sv. — (200—300); slive suhe 260—280 (—); orehi celi 250 (250); orehi luščeni 800 (—); rozine 440 (—); orašidi 400 (—); mleko — (36); maslo — (500); skuta — (160); smetana — (240); kokiš — (400—500); piščanci — (200—400); race — (300—400); zajci — (100—200); med — (350—400); jajca 18 (15—16); kornja — (45—55); piščica — (50—60); oves — (40—45); ječmen — (40—50); češnje 60—64 (50—70); borovnice 60 (50—70); jagode — (180—200); ribez — (100—180); maline — (150—200); hruške 100—120 (100—140); jabolka — (50—100); limone 260 (—); breskve 140 (100 do 150); rabarbara — (80—100); marelice — (170); kosmulje — (80—120); višnje — (80—100).

gibanje prebivalstva

V času od 28. junija do 5. julija 1958 je bilo rojenih 31 dečkov in 33 deklic.

Poročili so se: Franc Germek, pravnik in Majda-Kristina Klemenčič, profesorica, oba iz Maribora; Ferdinand Doler, delavec iz Otemne in Stefanija Trobiš, poljedelka iz Konjskega; Ladislav Kovac, iz Stranice in Nada-Marija Podpečan, učiteljica iz Smartna pri Slov. Gradcu; Milorad Stojilović, kapetan JA in Ivana Kobal, delavka, oba iz Smedereva; Ivan Mehle, veterinar iz Celja in Marija Fidler, učiteljica iz Podsedre; Hasan Manov, delavec in Silva Krk, delavka, oba iz Celja; Vekoslav Paulia, nameščenev iz Vrha pri Trbovljah in Ivana Farčnik, trgovska pomočnica iz Celja.

Umrli: Peter Krafc, upokojenec iz Bodreža, star 71 let; Zeljko Brčić, otrok iz Celja, star 10 dni; Franjo Cesar, upokojenec iz Rogatica, star 50 let; Edvard Mirč, otrok iz Lokavca, star 1 dan; Amalija Pongrac, gospodinja iz Celja, stara 65 let; Alojz Rieček, upokojeni železničar iz Celja, star 82 let; Genovefa Zupane, soc. podpiranka iz Petrovč, stara 76 let; Frančiška Burga, gospodinja iz Loke p. Žid. mostu, stara 80 let.

šport • šport • šport • šport • šport

Streliška tekmovanja

v počastitev Dneva borca in 15. obletnice sutjeskih bojev

Okrajni strelski odbor Celje je pod okriljem Okrajnega odbora ZB Celje izvedel 4. julija za Dan borca množično tekmovanje z zračno puško. Tekmovanja, ki je bilo organizirano v počastitev Dneva borca in 15. obletnice slavnih bojev na Sutjeski, se je udeležilo 18 strelskih ekip iz Celja in okolice. Najboljši strelci in strelke so bili nagrajeni, pokal Okrajnega odbora ZB pa je osvojila ekipa SD »Cinkarna« s 417 krogi. Med ženskimi ekipami je bila najboljša SD »Ivo Lola Ribar« Celje, najboljša mladinska ekipa pa SD »Polzela«. Med posamezniki so se odlikovali Hočevar Franc, član SD »Ivo Lola Ribar«, Leban Lidija (ista družina) ter mladinec Poseld Franc iz SD »Polzela«.

Celje — Zaječar

Ekipi Okrajnega strelskega odbora Celje in SD »Čika Franjo«, Zaječar, sta

istega dne izvedli dvoboj v tekmovanju z vojaško puško. Tekmovanje je bilo na »Titovi tarči« in »Ljudski tarči«. Na obeh tarčah je zmagalo Celje s 1770 krogi (Zaječar je dosegel 1511 krogov). Med posamezniki sta se odlikovala Celjanka Strajer Jože in Rozman Anton. To tekmovanje (na 300 m) je bilo izvedeno po telegramu.

Na Frankolovem

se je množičnega tekmovanja z zračno puško udeležilo 14 strelskih družin iz celjskega okraja. Najboljša ekipa (SD »Tempo« Celje) je osvojila pokal Okrajnega odbora SZDL. Od ženskih ekip je zasedla prvo mesto ekipa SD »Ivo Lola Ribar«, od mladinskih pa SD Dobrna. Najboljši posamezniki so bili Strajer Jože »Tempo Celje«, Leban Lidija (SD »Ivo Lola Ribar«), v pionirski konkurenci pa pionir Franc Zagode (SD Vojnik).

Šrot Tine - velik talent v vajah na orodju

Celjani imamo za seboj bogato tradicijo v vajah na orodju. V Celju je pred vojno zrasla vrsta nadarjenih tekmovalec, ki so segal po naslovih državnih prvakov, odlično pa so se uveljavljali tudi na mednarodnih nastopih. Najpomembnejši med njimi je bil Grile Konrad, večkratni državni prvak in eden naših najboljših tekmovalec na zadnji predvojni olimpijadi v Berlinu. Celjan Grile Konrad je tudi po osvojitvi še večkrat nastopil kot državni reprezentant in ko si je pred leti še enkrat osvojil naslov državnega prvaka, je ob tej visoki lovoriki prenehal s tekmovanjem, umaknil se je mladim, sam pa se danes daje svojim naslednikom bogate izkušnje v tej športni panogi...

Kaj smo imeli in kaj imamo danes Celjani kvalitetnega v vajah na orodju? Prva povojna

tisto mehkobo, ki je pri vajah na orodju nad vse potrebna in pomembna! Šrot Tine je v letu 1953 prišel resno z delom, največ zaslug za to pa ima sovrstnik Vilj Danilo, s katerim sta več let skupaj trenirala. Uspehi so bili takoj vidni. Leta 1953 je že osvojil okrajno mladinsko prvenstvo v III. razredu, tri leta kasneje pa je že nastopil v mladinski reprezentanci LRS proti Vojvodini, kjer je bil med posamezniki na 2. mestu. Leta 1956 je na prvenstvu LRS bil drugi takoj za Cerarjem. Leta 1957 je moral presedlati med člane, kjer je na državnem prvenstvu v I. razredu bil četrti, na izbirnih tekmah v LRS za nastop v Arzeri pa peti. Prvi nastop v inozemstvu je lansko leto v Arzeri dobro prešal, saj je v močni mednarodni konkurenci med 34 posamezniki iz šestih evropskih držav bil sedemnajsti. Letos je že nastopil v B reprezentanci Jugoslavije v Bologni proti Italiji, kjer je bil drugi najboljši Jugoslovian. Pred dnevi je na Bledu osvojil republiško prvenstvo v I. razredu. To je kratka pot njegovih dosedanjih uspehov.

Kaj pravi o sebi? »Pozna se mi, da sem se prepozno spoprijel s to športno panogo. Treniram petkrat tedensko po 2 uri, odpravljam stare napake, nabiram izkušnje na tekmovanjih, pri drugih tekmovalcih gledam nove vrvice, ki jih skušam pridobiti, na skupnih treningih v Ljubljani pa tudi mnogo pridobim. V Ljubljani, kjer študiram uporabno umetnost, imam kar dobre pogoje za vadbo. Najraje telovadim na krogih, bradljah in na drogu, težave pa imam še vedno na konju in v prostih sestavih. Na letošnje sezono se nisem najbolje pripravil, ker sem zaradi poškodbe izgubil 3 dragocene mesece. Moja največja želja leta 1958 vsotop v zvezni razred med najboljšo telovadce v Jugoslaviji! Uresničitev te želje pa je odvisna v veliki meri od mene samega in mojih nadaljnjih treningov!

Tine Šrot med vajo na orodju...

leta smo srečali v državni reprezentanci še Celjanki Zorko Majdo in Keršič Milevo, za njima Lešek Slavko. Tudi mladinci Hus Branko, Veber Tine in Savodnik Ljotze so segal po visokih lovorikah v državi. To je bila perspektivna trojica vrhunskih telovadcev, ki so pa žal prehitro izgubili s pozornosti. Danes se pravzaprav niti pri ženskah niti pri moških ne moremo ponasati s kvalitetnim vrhom. Edina izjema je mladi Šrot Tine, ki se iz leta v leto vse odločneje preriva v ospredje.

Srečanje z njim mi je odkrilo trdo pot, ki je potrebna slehernemu, če želi v tej športni panogi doseči vrhunske rezultate. Šrot Tineček je eden izmed tistih mladih ljudi, ki imajo neverjetno voljo in vztrajnost. Le s tem odlikama je v kratkem obdobju šestih let zlezel zelo visoko v vajah na orodju in je danes eden naših perspektivnih tekmovalec. Družba sovrstnikov ga je leta 1952 zanesla v gabersko telovadnico, ko je bil star že 14 let. Do tega časa se je navduševal za šport in je bil aktiven nogometaš. Je že tako v športu, da se mladi ljudje takoj navdušijo za nekaj, če vidijo kvalitetno storitve. Tako je v Celju pri atletiki in tako je bilo tudi s Šrotom, ko je v tistih letih obnavljal Vebera in Savodnika na posameznih orodjih ter se takoj navdušil za to vadbo. Vendar Šrot ni imel za seboj osnovne telesne izobrazbe. Manjkala mu je osnova, podlaga kot sam pravi, saj je mnogo zamudil v rani mladosti. Človeka oblikuješ v zgodnjih letih pri telesni kulturi preko rednih vadbenih ur, prepletatih s gimnastiko in akrobatiko. V teh letih lahko že pridobi poleg določenih tehničnih spretnosti tudi

Keramična industrija Liboje
razpisuje mesto

prodajnega
referenta

Zahteva se dovršena ekonomska srednja šola ali nedovršena srednja šola s triletno prakso v komercialnih poslih.

Moj prvi skok

Tiho jutro nad levškim letališčem je obetalo vroč dan. Sedla sem pred hangar v rosnno travo in z očmi sledila motornemu letalu »Po 2«. Mnogo sem pričakovala od tega dneva.

Zdravnik nam je zmeril krvni pritisk in utrip srca. Letalo je bilo že pripravljeno za polet. Pripravljena pa je bila tudi sedmorica padalcev, ki bo ta dan doživela svoj »krst«. Vsak je bil opremljen z dvema padalom — z glavnim in rezervnim.

V letalu sem sedela tretja. Resno smo zrl vsak predse, v sencih smo čutili burno utripanje srca. Že smo v zraku. Višinom je kazal 5000 metrov. Se 300 m...

800 m. Letalo se je usmerilo nad letališče.

»Pripravite se!«, je poveljevala učiteljica padalstva, Lakovičeva. Postavili smo se v vrsto. Instruktor je čakal, da smo bili nad letališčem. Že smo slišali hripav, a odločen »skoči«!

Prvega je zmanjkalo, za njim drugega...

Stopila sem na krilo, letalo se je nagnilo — in preden sem se sploh zavedla, sem padla v prazno. S precejšnjo naglico sem padala proti zemlji, s hrbotom navzdol. V višini sem videla svetlikačo se letalo in tovariše, ki so padali za menoj. Lahek sunek — in kupola padala se je odprla. Vrvi so se napele in že je bila glava navzgor. Ko sem visela v zraku, se mi je zdelo, da se padalo sploh ne premika. Veter me je začel zanašati na drugo stran letališča, potem nad drevje in potočke. Neprijetno me je spreletelo ob misli, da bom morala pristati na kakšni drevesni krošnji. V zraku smo drug drugemu kričali, ko pa smo se bližali zemlji, smo že slišali povelje: »Noge skupaj!« Tokrat smo kar pozabili na teorijo — bilo je to doživetje...

Se sem čutila rahel vrtinec nad zemljo in znašla sem se na tleh. Snežno belo padalo je »ugašalo«. S smehljajem na obrazu je prihitela učiteljica Lakovičeva. Stiskala mi je roko, z mojega nemega, srečno presenečenega obraza pa je lahko razbrala, da sem ob svojem prvem skoku doživela tisto, kar čuti vsak padalec ob ognjenem krstu — tisto, kar se z besedami ne da povedati.

»O«, sem dahnila komaj slšno — ostalo so povedale moje solze radosti, ki so mi zaigrale v očeh.

I. G.

CELJSKI
TEDNIK

V V S A K O H I Š O

RAZPIS

Razpisna komisija pri Okrajnem sodišču v Celju razpisuje

DVE MESTI STROJEPISK

Pogoji: dovršena nižja gimnazija ter popolno obvladanje strojepisa. Kandidatke, ki se bodo prijavile, pa doslej nimajo strojepisnega izpita, bodo morale opraviti za sprejem v službo preizkusni izpit.

Plača po Zakonu o javnih uslužbencih.

Prošnje, kolkovane s 30 din in življenjepisom ter spričevalom o strokovni izobrazbi, vložite najkasneje do 1. avgusta 1958.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

ŽELEZARNI ŠTORE

sprejme več kvalificiranih in visokokvalificiranih

ELEKTRIČARJEV, STROJNIH KLJUČAVNIČARJEV,

KEMO-LABORANTOV za industrijski kemični laboratorij in NEKVALIFICIRANE DELAVCE.

Vloge o zaposlitvi dostavite personalnemu oddelku podjetja do vključno 31. julija 1958.

Projektivni biro Celje

Gregorčičeva 3

Telefon 26-70

obvešča gradbene interese, da ima na razpolago gotove sodobne načrte za stanovanjske bloke, vrstne in individualne hiše, ki ustrezajo novim smernicam za ekonomično gradnjo.

V Žalcu urejajo trgovske lokale

Trgovsko podjetje »Savinjski magazin« je pričelo z adaptacijo trgovskih prostorov svoje špecerijske poslovalnice. Adaptirani prostori bodo mnogo bolj priročni za vkladščenje blaga in za delo osebja. Odjemalci bodo poslej v tej trgovini bolje in hitreje postreženi.

Tudi gostilna Hodnik ureja svoje prostore. Ker je to podjetje s pavšalnim obračunom, izvaja adaptacijska dela lastnik z lastnimi sredstvi. Po preureditvi bo gostilni, ki je že sedaj zadovoljilo mnoge abonente z izdatno in dobro hrano, lahko še povečalo svojo zmogljivost. Pravijo, da bodo usposobili tudi vrtno prostore.

Od jeseni 1957 dalje je trg Zalec pridobil še več novih ali preurejenih lokalov. Tako so v zadnjem času odprli

kar dve konfekcijski trgovini. Z delom pa je pričela, čeprav v tesnem prostoru, tudi prodajalna sadja in zelenjave.

Misliti pa bo treba tudi na šiviljski obrat, saj v kraju zelo primanjkuje takih uslužnostnih obratov. Potrebnovali bi tudi fotografa in še eno mesnico.

JG

IZ BELIH VOD

V Belih vodah nad Šoštanjem je lep pašniški obrat, na katerem se lahko pase 150 krav in 100 ovac. Doslej ga je upravljal odbor iz Ljubije, sedaj pa je imenovan nov pašniški odbor v okviru KZ Beke vode.

objave in oglasi • objave in oglasi

UPRAVA ZA CESTE LRS — TEHNIČNA SEKCIJA CELJE

razpisuje mesta kandidatov za cestarje, ki bi bili v jesenskem roku tega leta napoteni v cestarsko šolo, kjer bodo v teku enoletnega šolanja usposobljeni za kvalificirane delavce.

Interesenti, ki bi se za ta mesta zanimali, naj predložijo Tehnični sekciji v Celju takoj prošnje, opremljene s kolkom po din 50, in istim priključijo poleg kratkega življenjepisnega naslednje dokazilne listine:

a) Izvleček iz matične knjige rojenih, iz katerega bo razvidno, da je prošilec že izpolnil 17. leto in ni starejši od 50 let.

b) Šolsko izpričevalo, iz katerega bo razvidno, da je za službo cestarja telesno in duševno zdrav.

c) Zdravniško izpričevalo, iz katerega bo razvidno, da je za službo cestarja telesno in duševno zdrav.

d) Dokazilo, da je bil vsaj 2 leti že zaposlen pri cestno-vzdrževalni ali sorodni službi (nizke gradnje, pri ev. delih na rekonstrukciji modernizaciji ali novogradnji cest itd.).

Prošnje s kratkim življenjepisom in gori navedenimi listinami je dostaviti do 20. julija t. l. na naslov: Uprava za ceste LRS, Tehnična sekcija Celje, Ljava 42.

RAZPIS

Gospodinjstva šola Šentjur pri Celju sprejema učence v triletno šolo za poklic kuharica ali gospodinja.

Vsako šolsko leto imajo učence 5 mesecev teoretični posk. 6 mesecev pa prakso v učnih obratih.

Mesečna oskrba v internatu za čas teor. pouka stane 5000 din; za čas praktičnega pouka pa učence prejmejo nagrado v učnem obratu.

Sprejemamo dekleta stara nad 16 let, ki so uspešno dovršila vsaj 6 razredov osnovne šole ali 2 gimnazij. Prošnje sprejemamo do 15. avgusta.

Prošnje, kolkovane s kolkom za 30 din priložite še:

1. zadnje šolsko spričevalo,
2. zdravniško potrdilo,
3. izpisek iz matične knjige,
4. življenjepis,
5. obvezo o plačevanju oskrbe v internatu.

OLEPSEVALNO IN TURISTIČNO DRUŠTVO CELJE

vabi občinstvo v nedeljo, dne 15. t. m. ob 10. uri na promenade koncert v Mestnem parku. Vstopnina prostovoljna.

Dne 15. 7. ob 14. uri, priredi Atvo-moto društvo TRADICIONALNO GORSKO HITROSTNO DIRKO V CELJU,

iz Skalne kleti na Stari grad.

Vabljeni!

POZIV

Pozivamo vse stranke, ki imajo blago v prodaji že nad šest mesecev, da ga dvignejo najkasneje v treh mesecih. Če stranke blaga ne bodo dvignile v navedenem roku, ga bo trgovina prodala po vsaki ceni. Ako blaga tudi tako ne bo mogoče prodati do konca leta 1958, ga bomo z letno inventuro izločili iz prodaje in oddali Odpadu. Istočasno opozarjamo stranke, da ne prinašajo v prodajo blaga in preveč izrabljenega blaga, ker takega blaga ne bomo sprejeli v prodajo.

Trgovina z rabljenimi predm.

»KOMISIJA«

Celje, Tomšičev trg 12

OPOZORILO NASIM NAROCNIKOM

Nekateri naročniki so zavrnili poloznice, ki so jih predložili pismenosti zaradi plačila naročnine. Vsem tem bomo te dni poslali po pošti nove poloznice in prosimo, da nakažejo naročnino vsaj za pol leta 1958. Prosimo naročnike, da to zanesljivo storijo, čimprej, da bomo lahko uspešno zaključili 1. polletje.

Onim naročnikom, katerim smo list zaradi neplačila naročnine za leto 1957 ukinili s 15. februarjem 1958, pa bomo poslali poloznice s točno označenim zneskom dolga ter jih opozarjamo, da dolg takoj po prejemu poloznice poravnajo, da se izognemo nepotrebnim prisilni izterjavi.

Pripominjamo, da nam povzroča nerodno plačilo naročnine, ki je plačljiva vnaprej, nepotrebne stroške ter hkrati zavira naše delo.

Uprava Celjskega tednika

PUTNIK CELJE

obvešča vse cenjene stranke, da posreduje vse rezervacije ob morju in v planinskih domovih za letni odid. Posvetljuje se z nami, ko se odločate za letovanje, naša informativna služba ima podatke o gostinskih obratih in opise vseh krajev. V stiku z nami imate možnosti za prijete počitnice.

Nadalje posredujemo nabavo potnih listov in nabavljamo tuje vizume.

Prednost našega poslovanja je tudi v tem, da si vozne karte za tu- in inozemstvo lahko nabavite v PREDPRODAJI že več dni pred potovanjem.

Pred potovanjem zahtevajte vse potrebne INFORMACIJE pri PUTNIKU CELJE.

TRGOVSKO PODJETJE »ENOTNOST« CELJE, Mariborska cesta 71 sprejme v uk

VAJENCA — VAJENKO.

Prošnje dostaviti do 15. VII. 1958. SAMOSTOJNO gospodinjstvo dobro kuharico sprejme s 1. septembrom tričlanska družina. Pla-mene ponudbe na upravo lista pod: »Sposobna in vestna«.

KROJASKEGA pomočnika (nekadilca), kateri je več nadomestitve poslovanje sprejem s 1. septembrom. Naslov v upravi lista.

AVTO-MOTO DRUŠTVO SLANDER ima v prodaji prometno predpisano knjigo za vsoto motorizacijo za amaterski šoferski izpit. Cena 300 din.

PRODAM enodružinsko hišo z lepim vrtom v bližini Celja. Cena 1.600.000 din. Naslov v upravi lista.

PRODAM zelo ugodno komplet enoizdelnišedilnik, event. tudi s cevni za grelne vode in bojlernjem. Naslov v upravi lista.

PRODAM svetilno hišo, biser, dvonov gospodarsko poslopje s cisterno, drvarnica električna razsvetljava, 6 ha zemlje, 50 arov njiv, travnikov, gozda, vinograd 1200 trt in sadovnjak v Brestanici (Rajhenburg). Informacije: Rainhofen, Celje, Maistrova ulica 6 (Miklavski hrib).

PRODAM ugodno četrt hiše (stanovanje) z vsemi pritlikinami) v centru Šentjurja. Naslov v upravi lista.

PRODAM ugodno moderno, malo rabljeno spalnico. Naslov v upravi lista.

PRODAM dvostanovanjsko hišo, 10 minut od postaje, ali polovico zamenjam za osebnim avto. Ogrizek Anton Celje, Zavodna 5.

PRODAM pogozeljav živalni stroj. Naslov v upravi lista.

PRODAMO večjo količino rabljenih vrec po 45 kilogramov. Cena 200 din. Rdeči križ, Zalec.

KUPIM enostanovanjsko hišo ali polovico hiše ali zazidljivo parcelo v neposredni bližini mesta. Naslov v upravi lista.

IZGUBILA sem zlato zapesno uro od Celja do Laškega. Prosim najditelja, da jo vrne proti visoki nagradi na naslov: Sausček Anica, Marija Gradec št. 15, Laško.

ODDAM SOBE v najlepšem delu mesta proti posojilu za dograditev. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Avgust«.

PRAZNO SOBO iščem v Celju ali v bližini Celja. Plačam 1 leto vnaprej; lahko tudi nudim posojilo za dograditev. Naslov v upravi lista.

DAM visoko nagrado tistemu, ki mi nemudoma odstopi sobo in kuhinjo v centru. Naslov v upravi lista.

Iščem inštruktorja za nemščino. Uršič Marica, novalko.

MLAD ZDRAVNIK išče sobo. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM lupo sobo s pritlikinami v mestu (posebni vhod). Dam nagrado 10.000 din za sobo in kuhinjo v mestu ali v bližini. Naslov v upravi lista.

ZAKONCA mirna, brez otrok iščeta sobo s posebnim vhodom v Celju. Ponudbe na upravo lista pod šifro »plačam 3000 din mesečno«.

SPREJMEM v svo oskrbo treznega upokojenca. (Lastna soba.) Naslov v upravi lista.

SPREJMEM moškega na hrano in stanovanje. Vprašati: Mariborska 36.

OPOZORILO! Obveščam cenjene stranke, da bom po preminulem možu LADISLAVU RO-PASU nadaljevala v neizpremenjenem obsegu obrt. STROKOVNANSKO UGLASEVANJE IN POPRAVLJANJE KLAVIRJEV ter se priporočam.

Ropas Eugenija, Celje, Ljubljanska cesta 66. Iščem inštruktorja za nemščino. Uršič Marica, Smarjeta 44, Celje.

PREKLICUJEM in oblašujem vse neresnične besede, ki sem jih izrekla proti Kolšek Ivan-ki, Svetina 8 in Bukovac Pavlu, učitelju Črešnjice št. 2.

F. G. Svetina

Ker ob svojem odhodu iz Celja nisem mogel siliti roke v slovo vsem dragim prijateljem in številnim znancem, ključem prisrčen: Na svidenje!

Branko Zemljč

Nisem plačnik dolgov, ki jih dela moj mož Gregl Anton.

Gregl Marija, Višnja vas — Vojnik

kino • kino • kino • kino

KINO UNION CELJE

Od 10.—13. 7., »Klobuk gospoda Anatola«, poljski film

Od 14.—17. 7., »Naša se pota razhajajo«, jugoslovanski film

Od 18.—21. 7., »Je še prostor za enega«, francoski barvni cin.

KINO METROPOL

Od 13.—17. 7., »Frank kan — kan«, francoski film

Od 18.—19. 7., »Pisani filmski sporedi, revijski mladinski film

Od 20.—23. 7., »Ne zanikam svoje preteklosti«, mehiški kriminalni film

LETNI KINO CELJE

Od 12.—14. 7., »Trenutki obupa«, ameriški kriminalni film

Od 15.—17. 7., »Rdeče podveznice«, ameriški barvni film

Od 18.—21. 7., »Lakrecija Borgias«, ameriški barvni film

RAZPIS

srednjo šolo, smo podaljšali rok za vpis do 20. t. m.

Ker jo še vedno zanimanje za pripravljani tečaj za sprejem v dopisno ekonomsko Novi prvi letnik dopine ESS za bišve borce in aktiviste NOV ter za otroke padlih borcev in aktivistov se bo prišel februarja 1959.

Dosedanje skušnje so pokazale, da ima veliko kandidatov nerazodeno osnovno izobrazbo. Nekateri imajo sicer formalne pogoje za vpis, nimajo pa potrebnega znanja. Zato organizira šola

DRUGI PRIPRAVLJALNI TEČAJ IZ SLOVENCINE, MATEMATIKE, ZEMLJEPISA IN KEMIJE

Prijave bodo sprejemali okrajni odbori Zveze borcev do 20. julija 1958.

Po končanem tečaju bo za vse kandidate izpit iz vseh štirih predmetov. Obrazce za prijave lahko dobite na Okrajnem odboru Zveze Borcev NOV Celje.

Še pred leti »rodbinske zadruge« v Dalmaciji

Poslovodja gradbišča »Hidrotehne« pri regulaciji Savinje, Frane Blažević, je ustregel moji radovednosti, ko sem »odkril«, da je med 50 zaposlenimi kar osem Blaževićev. Res so vsi njegovi pravi in mali bratrance, ter vsi iz Imotskega pri Splitu. Toda ni toliko zanimivo to, da je tu zbran lep del rodbine, toliko bolj pa bo zanimivo to, kar bom po njegovem pripovedovanju povzel:

Pravzaprav se danes v Dalmaciji obstajajo neke vrste rodbinske zadruge. Sicer ne več toliko, kolikor jih je bilo pred vojno. Novi časi so pač prinesli spremembe.

V Imotskem je priimek Blažević zelo znan. Pred vojno je bila to rodbinska zadruga, ki je štela nad trideset »čeljadi« (tako pravijo ljudem, kadar govorijo o njih številu).

Franov oče je bil neke vrste »patron« te številne družine. Bil je najstarejši. Nekak zadrugi svet, ki je o vsem odločal, so bili vsi štirje bratje. Ostali niso

imeli nobene odločujoče besede. (Menda je ravno to tisto, kar je pospešilo propad takih patriarhalnih zadrug.) Stanovali so v hiši, ki meri 20 metrov v dolžino in prav tako v širino. Imeli so svoje kleti, svojo trgovino z vinom, ki so ga pridelovali in predelovali, svoja skladišča itd. Imovina je bila last vseh in nihče ni smel ničesar prodati niti kupiti brez dovoljenja vseh štirih bratov.

Frane, ki je bil najstarejšega brata najstarejši sin in bi danes, če bi ta družinska zadruga že obstajala, predstavljal avtoriteto in oblast v tej svojevrstni »organizaciji«, se dobro spominja stroge

discipline, ki je pri njih vladala. Bilo je nad dvajset otrok, bratrancev in bratov. Toda kadar je šel mimo Franov oče, se ni nihče niti oglasil. Tem bolj takrat, kadar so vsi štirje bratje sedli za mizo k posvetu.

Vojna je razdrla to družinsko skupnost. Franovega očeta so ubili ustaši, mati pa je umrla. Sinovi so šli po svetu. Eden je v Avstraliji, eden bo vsak čas dokončal študij na tehniki, eden pa je v Zagrebu zdravnik. Frane, ki je najstarejši je imel smolo. Smel je opraviti le malo maturo, kajti oče je menil, da je takšna šolska izobrazba ravno pravšnja za naloge in delo doma, kar pa bi bilo več, bi pokvarilo in odtujilo sina.

Dandanes sicer Blaževići še stanujejo skupaj. Tesne vezi sicer niso popustile, toda potomci te »rodbinske zadruge« gredo vsak svojo pot v novih okoliščinah.

Kaj pravite? Tamošnje zadruge prastarega tipa so dočakale nove, moderne zadrugne organizacije. Rodbina je pri naših bratih mnogo bolj trden pojem kot pri nas, kjer se pri starših in otrocih po navadi že konča vsaka rodbinska vez.

— ju

bodice · bodice · bodice

EPIGRAMI
ZACARAN KROG

Petnajsti prvi je in prvi je petnajsti, delavec v mesecu dvakrat se opetnajsti, zapije plače pol in več morda, družina čaka s strahom dneva dva, ko prvi zopet bo in spet petnajsti.

SE ENA ...

O, če pri nas ljudje bi pili le iz potrebe, ne pa iz objesti, če bi zaslužka pol po grlu ne spustili, minil brez brig bi mesec — brez boleti.

KAJ TAKEGA SE ZGODI LE ...

(v Celju na dan borca, ob 20)

Nabito poln vlak pripelje na postajo, ljudje izstopajo, zaprti so izhodi, od vrat do vrat popotni živeli blodi in spleza iz obupa čez ograjo.

Ko zadnji potnik je preplezal plot, vratar priteče in odpre izhod.

General De Gaulle je prezrl »Mariano«. Bližnji oficir ga je pokukal za rokav ... in ustanovitelj četrte republike se je sklonil in s poljubom zaprl usta svojim nasprotnikom, ki bi gotovo dvignili hrup, če tega ne bi storil.

— Stoj! ga je trdo zgrabil Nemec. Stražal! Primite tega cepca. Streznil se je.

V istem hipu ga je že držalo nekaj jeklenih pesti. Govorili so nemško.

— Zum Teufel, je klet eden, premalo »gifta« so mu dali. Oni drugi bo menda prespal transport.

Tedaj je prišel nek vojak z oficirskimi našitki in zapovedal, naj ga peljejo k dežurnemu.

Porinili so ga skozi vrata pred debelušastega oficirja, kateri je smrdel po žganju, da se je Lojz kar zavrtelo v želodcu.

— Kaj se derete, prostak?

— Vi mi raje pojasnite, kako sem prišel sem?

— Kako neki, mon diu, prostovoljno. Tule je pogodba, ki ste jo podpisali. Od daleč mu jo je pokazal, pa vendar tako blizu, da je lahko bral. Pristopna izjava ... Za pet let službe v tujski legiji ... Pravo ime tako in tako ... Ilegalno ime ... prazno. Spodaj podpis in velika packa.

Lojz se je vse razjasnilo. Gostilna. Martini, Burgundec, tujci, voznja z avtom, podpisovanje za delo v Afriki ...

— Gospod. To je nezakonito. Nisem bil pri zavesti. Takoj me izpustite!

— Res, gospod prostak? Vprašali smo zunanje ministrstvo. Vaša časna legitimacija je z današnjim dnem propadla. Tako! Vzel je iz predala njegov edini legalni papir in ga naglo raztrgal, potem pa zavzel napihnen vojaški položaj in zavpil:

— Legionar, Luj, Loj ali kako že ... Odstopite!

Vrata so se odprla, dva para rok sta ga potegnili iz pisarne na hodnik. Dva obraza sta se mu režala v brk:

— Hudirjevo brihtna rekrutacija, mar ne? Zum Teufel! Marš v sobo ...!

Lojz je pri oknu gledal priprave za odhod. Bil je dovolj vojak, da je spoznal, da še to noč odrinejo. Kam? Bo imel priliko za pobe. Bom ušel. Ni hudič ... Fant na postelji je še vedno spal ...

EDINSTVENO ODLIKOVANJE,

ki naj bo podeljeno nekemu v Smarju za »turistične zasluge« ...

Frane Blažević, eden izmed osmih Blaževićev, ki delajo pri regulaciji Savinje. Če bi bilo pri starem, bi nekega dne postal »patron« rodbinske zadruge Blaževićev.

BECUNE C

PO PRIPovedovanju L. NERATA
NAPISAL: J. KRAŠOVEC
ILUSTIRAL: T. SKOK

ZGODBA PO RESNIČNEM DOŽIVLJAJU

VSEBINA IZ PREJSNIH STEVILK: Lojz se je odločil, da bo šel čez mejo. Zapustil je družino in pobegnil. Prepotoval je Severno Italijo in prišel v Francijo. Naselil se je v Parizu in pripravil vse za prihod žene in otroka. Toda francoske oblasti so mu odklonile nadaljnje bivanje v Franciji, če ne vzame francoskega državljanstva ali pa političnega azila. Razočaran in obupa gre Lojz bladit jezo v gostilno, kjer najde še enega begunca, potem pa neke tujce, ki se spravljajo na delo v Severno Afriko.

Tujci pri mizi so bili vedno bolj dobre volje. Lojzov kolega se ga je nalezl, da je za mizo zadržal in včasih kot v diliriju vzkliknil: Med ljudžerce! Lojz je komaj še sledil dogajanju pri mizi. Pomagal je peti. Zdaj francosko, zdaj nemško, zdaj spet kak italijanski napev. Včasih pa je zavil svojo. Zateglo je pel o kajžici pod Smihelom.

Potem pa so vsi vstali. Lojzu se je neznansko vrtelo pred očmi. V sencih mu je ropotalo in udarjalo, kot da bi kdo razbijal po praznem sodu. Napol vlekli, napol nesli so ga skozi vrata. Potem so se posedli v nekako odprto limuzino in zdijvali po razsvetljenih pariških cestah. Lojz je gonil svoj napev in tujci, ki so ujeli neštetokrat ponovljeno melodijo, so mu mrmraje pomagali.

— Tu smo! — so mu rekli, ko so ga postavili na noge.

— Kje? — se je klavmo obračal Lojz.

— Pri podjetju, ki išče ljudi za delo v Afriki.

— A, tako. Kdaj pa gremo?

— Jutri. Zdaj pa podpiši tule.

— Kaj naj podpišem. Jaz nič ne podpišem. Bom jutri ...

— Zdajle, ali pa te damo policiji ...

— Kifeljevec ne maram. Zakaj moram podpisati?

— To, da boš povrnil stroške za prevoz, ko boš zaslužil. In za papirje.

— A, tako? To pa že. Pa bo lahko moja žena prišla v Afriko in moja majcena punčka tudi? je skoraj zajokal.

— Seveda bo lahko. Tam ni več tako natančno. Podpiši vendar. Lojz se je podpisal in pri tem napravil gromozansko packo. Hotel se je zbrati, da bi videl kaj piše na papirju v tiskanih črkah, toda črke so mu plesale pred očmi ...

Zleknil se je na bližnji stol in tam zadremal. Pa ne za dolgo. Nekdo ga je krepko dregnil med rebra:

— Ej, ti. Zdravi se. Tale tvoj kampanjon govori tako francosko, da ga živ krst ne razume. Reci mu, naj podpiše.

Omotično je gledal fanta, ki so ga tresli kot butaro, da bi ga zdravili.

— Podpiši tale list, je zamomljaj Lojz.

— Zakaj pa?

— Da boš lahko šel v Afriko ...

Videl je fanta, kako je zgrabil za peresom, ko da se mu sproti tzmika, potem pa se je znova sesedel na stol.

Zjutraj, kaj zjutraj, drugega dne proti poldnevju se je Lojz zbudil. Glave niti dvigniti ni mogel — težka je bila kot svinec. Ležal je na nekakem pogradu, ki je bil podoben onemu v zaporu Monte Carla. Oči je s težavo premikal, ko se je ogledoval po prostoru. Bil mu je popolnoma neznan. Pri vratih je stal nekak vojak. Ne, policaj? Ni bil. Vojška uniforma, zelena kravata, kapa z ščitnikom je bila podobna belemu loncu z rdečim dnem ... Legionar ...

Lojz je planil kvišku, kot bi ga spodbodilo tisoč sršenov. Bolečina v glavi ga je na mah minila. Poleg njega je ležal oni fant in trdno spal kot ubit.

— Jaz, legionar. Si ob pamet. Takoj ti dopovem, da sem svoboden državljani in še tujec povrhu. Segel je v žep po papirje. Izginili so ...

Lojz se je mrzlično hitro oblekel. Napol zapet je z omahujočimi koraki planil k vratom.

General De Gaulle ni videl „Mariane“

Zadnji obisk francoskega premiera generala De Gaulle v Alžiriji je bil povezan z vsemi ceremonijami, ki naj bi po zunanjem blišču dajale videz, češ, nov čas je napočil za »francosko« Alžirijo. De Gaulle so pripravili veličasten sprejem. Godbe, množice pod vročim soncem, konfeti kot sneg v zraku, zastave, slavoloki, parada, spalirji, kratka vse, kar ob takih dogodkih spada v ceremonialni spored.

Ob tem obisku pa se je zgodilo nekaj, kar bi gotovo lahko imenovali za

Kdo bi si mislil, da tile kavalirji znaje počenjati tudi drugačne reči, kot je mučenje ljudi z električnimi sunki v usta in spolovila ...

politični spodrsrlaj. Premieru so pripravili tudi živ simbol. Mala alžirska deklica, oblečena v Mariano, ki je simbol francoske republike, je stala kot droben spomenik na vroči kamniti ploščadi. De Gaulle je velik človek in pogled mu sega čez glavo drugih, poleg tega pa je tudi general in ne obrača pozornosti na civilne simbole. Male »Mariane« sploh opazil ni. Najbrž mu je bil bolj pri srcu simbol njegove stranke, lorinški križ. Toda, da bi se kot premier, ki mora biti pozoren do vsega, zlasti pa do simbola republike, ne zameril pridi-teljem in Alžircem, ga je na deklico opozoril bližnji oficir. Sele tedaj (kakšna smola, da je bil poleg tudi fotoreporter, se je De Gaulle priklonil iz svoje višine k malemu živemu spomeniku in ga poljubil. (Obe sliki ta neljub prizor nazorno kaže.)

Navdušenje nad prihodom De Gaulle je bilo baje nedopovedljivo. Množice so se drenjali in »galantni« Massujevi padalci so morali igrati vlogo usmišljenih samaritanov, ko so odnašali od sonca in navdušenja iznemogla dekleta. Kako čudno ... Alžirski novinar Henry Aleg, ki je izginil neke v alžirskih temnicah o galantnosti pegasto opravljenih padalcev ni vedel v svoji obtožni reportaži prav ničesar povedati ...

c. k.